

İYİ PARTİ TÜZÜĞÜ

BİRİNCİ BÖLÜM PARTİ'NİN KİMLİĞİ VE AMAÇLARI

PARTİ'NİN ADI VE SİMGESİ

KURULUŞ

Madde 1

İYİ Parti Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Siyasi Partiler Kanunu, Seçim Kanunları ve diğer ilgili kanunlar çerçevesinde kurulmuş ve faaliyette bulunan bir siyasi kuruluştur.

İYİ Parti'nin Genel Merkezi Ankara'dadır.

İYİ Parti'nin özel işareti

şeklinde gök mavi renk üzerinde güneş sembolüdür.

İYİ Parti'nin kısa adı da "İYİ PARTİ"dir.

PARTİ'NİN AMAÇ VE İLKELERİ

Madde 2

İYİ Parti'nin amacı programında yazılı hususları gerçekleştirmektir.

İYİ Parti;

Türk Milletinin ülkesi ve devleti ile bölünmez bütünlüğünü korumayı; Kurtuluş Savaşımızın eşsiz kahraman başkomutanı, cumhuriyetimizin kurucusu büyük önder Atatürk'ün ilkelerini esas almayı; Türkiye Cumhuriyeti'ni milletler topluluğunu bağımsız, egemen, şerefli ve itibarlı bir üyesi olarak etkin bir bölgesel güç ve lider ülke yapmayı; böylece bölge ve dünya barışına katkıda bulunmayı amaç edinir.

Cumhuriyetimizin kurucu iradesine bağlı olarak, Anayasa'nın ilk dört maddesinde yer alan temel niteliklerin varlığını devletimizin bekasının teminatı olarak kabul eder. Demokrasi, insan hakları, adalet, eşitlik, özgür düşünce, hür irade, liyakat, bağımsız ve tarafsız yargı, denge ve denetim sistemleri gibi demokratik hukuk devletlerinin temel kavram ve ilkelerini benimser.

Evrensel İnsan Hakları Beyannamesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ndeki ölçütlerin, bireysel hak ve hürriyetlerin gerçek manasıyla ve evrensel değerler kapsamında uygulanmasına çalışır.

Egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milleti'ne ait olduğu, kuvvetler ayrılığının tesis edildiği, hukukun üstünlüğü ilkesinin özümsemiği bir devlet yapılanmasını zaruri görür. Bunun için çok partili demokratik parlamenter sistemin geliştirilerek uygulanması gerektiğine inanır.

Türk tarih ve kültürünün süzgecinden geçerek günümüze taşınmış değerler ile bu değerleri temsil eden Ahmet Yesevi, Hacı Bektaş Veli, Mevlâna ve Yunus Emre'ler'in anlayış ve felsefesi yolumuzu aydınlatır. İfade, inanç, din ve teşebbüs hürriyetini vazgeçilmez ilkeler olarak kabul eder. Laikliği din ve vicdan hürriyetinin teminatı olarak görür.

Milli geliri daha hızlı büyüterek refahı artırmayı, adil paylaşım ile refahın tabana yayılmasını ve toplumsal huzuru artırmayı hedefler. İktisadi değer ve kaynaklarımıza sahip çıkar ve en verimli şekilde değerlendirir.

Milli ve manevi değerlerimizi yaşatmaya, çağdaş gelişmiş ülkelerin ittifakla kabul ettiği evrensel değerlere katkı sağlamaya; ülkemizde bilim, sanat, estetik gibi medeni değerleri geliştirmeye; insan yetiştirme düzenimizi nitelik ve nicelik olarak en ileri ülkelerin seviyesinin üzerine çıkarmaya; siyasetin ahlak zemininde yapılmasına, devletin temeli olan adaletin güçlendirilmesine; bu ilkelerle insanlarımızın daha huzurlu, mutlu ve özgür yaşamasını temin etmeyi hedefler.

İKİNCİ BÖLÜM ÜYELİK

GENEL HÜKÜMLER

Madde 3

İYİ Parti, gücünü milletten alan bir siyasi kuruluştur. İYİ Parti'nin sahibi Aziz Türk Milleti ve Parti üyeleridir.

İYİ Parti, her Türk vatandaşının hak ve hukukunu gözetmeyi ve korumayı görev olarak kabul eder.

Birden fazla üyeyi içerecek şekilde kayıt yenileme, iptal, silme veya benzeri adlar altında parti üyeliğinden topluca çıkarma veya toplu olarak disipline sevk etme kararı Parti'nin hiçbir yetkili kurulu veya temsilcisi tarafından alınamaz.

Parti üyeliğini engelleyici, zorlaştıracı tedbirlere başvurulamaz.

PARTİ'YE ÜYE OLMA ŞARTLARI

Madde 4

Siyasi Partiler Kanunu ile diğer ilgili yasalarda, herhangi bir siyasi partiye üye olamayacakları açıkça belirtilmiş olanlar ile kadına şiddet, cinsel istismar ve terör suçlarından affa veya zaman aşımına uğramış olsa dahi mahkûmiyet hükmü bulunanlar dışında, on sekiz yaşını doldurmuş, medeni ve siyasi hakları kullanma ehliyetine sahip, başka bir siyasi parti üyesi olmayan, Parti Tüzüğü, Programı, Temel Değer ve İlkeleri'ni benimseyen, parti çalışmalarına katılmayı, üyelik aidatını ödemeyi kabul eden her Türk vatandaşı Parti'ye üye olabilir.

ÜYELİĞE BAŞVURU, KABUL VE KAYIT

Madde 5

İYİ Parti'ye üye olmak isteyen ve üyelik şartlarını taşıyan kişi, kendi el yazısıyla doldurduğu "Üyelik Başvuru Formunu" ikamet ettiği ilçe başkanlığına vererek başvurabilir. Beyanname üç adet olarak düzenlenir. Beyannameyi teslim alan ilçe yöneticisi, ilgiliye "Alındı Belgesi" verir ve aynı gün Üye Başvuru Defterine numara sırası ile kaydeder.

Parti'nin resmi internet adresi üzerinden de üyelik için gereken belgelerle birlikte üyelik başvurusu yapılabilir. Bu şekilde yapılan başvurular derhal başvuranın ikamet ettiği ilçe başkanlığına bildirilir.

İlçe yönetim kurulu, üyelik başvurusunu, Tüzük hükümlerine göre inceleyerek, en geç on beş gün içinde karara bağlar.

Başvurunun kabulü halinde üyelik kaydı; adı ve soyadı, vatandaşlık numarası, doğum yeri ve tarihi, öğrenim durumu, mesleği veya sanatı, ikametgâhı ve iletişim bilgileri, köy ve mahalle esasına göre düzenlenmiş Üye Kayıt Defteri'ne karar tarih ve sırasına göre işlenir.

İlçe başkanlığı tarafından, parti üyeliğine kabul edilen kişiye, şekli Genel Merkezce belirlenmiş üye kimlik belgesi verilebilir.

Üye kimliği, Parti üyeliğini ispat dışında hiçbir amaçla kullanılamaz.

Üyeliğe kabul edilmeme durumunda ise, ret kararı ilgiliye on beş gün içinde yazılı olarak tebliğ edilir. Üyelik başvurusu sırasında bildirilen iletişim adresine yapılan tebligat geçerlidir.

Talebin reddine ilişkin kararlara karşı ilgili kişi, tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde ilçenin bağlı olduğu il yönetim kuruluna itiraz edebilir.

İl yönetim kurulu itirazı inceler ve on beş gün içinde karara bağlar. İtiraz üzerine verilen karar kesindir.

Üye kayıt defteri sadece ilçelerde bulundurulur.

Üyenin yasal ikametgâhı değişmedikçe bir başka ilçeye üyelik kaydının nakli yapılamaz.

Parti'ye kayıtlı olduğu ilçeden ayrılan üye, yeni ikametgâhını, ilçe başkanlığına bildirir.

İlçe başkanlığı da, üyelik kaydını üyenin yeni ikametgâhının bulunduğu ilçe başkanlığına bildirir.

İkametgâhını değiştiren üye, varsa üye kimlik belgesini iade eder.

Mevcut ve Parti eski üyesi TBMM üyeleri ile Genel İdare Kurulu ve Merkez Disiplin Kurulu üyeleri seçim çevresindeki üyeliklerini sürdürebilirler.

Üyeler, kayıtlı oldukları ilçe dışından başka bir ilçe kongresinde, ilçenin bağlı olduğu il dışından başka bir il kongresinde, il delegesi ve kurultay delegesi seçilemezler.

Büyükşehir belediyelerinin sınırları içindeki ilçelerde, ilçe başkanlığı ve ilçe yönetim kurulu üyeliği için bu kural uygulanmaz. Bu durumda olanlar, bir kongre dönemi için yalnız bir ilçe çevresinde bu hakkı kullanabilir.

Doğrudan Genel Merkez, il veya belde yönetim kurullarına yapılan üyelik müracaatlarına ilişkin beyanname ve ekleri, ilgilinin ikamet ettiği ilçe başkanlığına derhal gönderilir.

Üye giriş beyannamelerinin düzenlenmesi ve saklanması, üye kayıt defterinin tutulması, üye kimliklerinin şekli, üye bildirim formlarının Genel Merkez ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi gibi kayıt ve kabul işlemleri ile üyeliğin sona ermesine ilişkin usul ve esaslar Genel Merkez tarafından belirlenerek il ve ilçe teşkilatlarına bildirilir.

GENEL MERKEZİN ÜYE KAYIT YETKİSİ

Madde 6

Kurultay, Genel Başkan veya Genel İdare Kurulu, Parti'ye üye olmak isteyen TBMM üyeleri, büyükşehir belediye başkanları, il ve ilçe belediye başkanlarının talepleri hakkında karar vermeye yetkilidir.

Kurultay, Genel Başkan veya Genel İdare Kurulu, Parti'ye kazandırılmalarında yarar görülen kişiler için de aynı şekilde işlem yapma yetkisine sahiptir. Bu şekilde üyeliğe kabul edilenlerin üye giriş beyannamesinin bir sureti, ikametinin bulunduğu ilçeye gönderilerek üyelik kaydı tamamlanır.

YENİDEN ÜYELİĞE KABUL

Madde 7

Herhangi bir sebepten Parti üyeliğinden istifa etmiş olanların, yeniden üyelik başvurusu, ikamet ettiği ilçe yönetim kurulunun görüşü alınarak, il yönetim kurulunca karara bağlanır. Bu konuda verilecek ret kararına karşı ilgili kişi; kararın kendisine bildiriminden itibaren on beş gün içerisinde Genel İdare Kuruluna itiraz edebilir.

Yasal zorunluluk olmaksızın istifa eden Kurucular Kurulu, Genel İdare Kurulu, Merkez Disiplin Kurulu ve Merkez Danışma Kurulu üyeliği, il başkanlığı, büyükşehir belediye, il belediye veya ilçe belediye başkanlığı yapmış olanlar ile Parti milletvekilliğinden istifa etmiş olanların, yeniden Parti üyeliği için yapacakları başvurular hakkında karar verme yetkisi Genel İdare Kuruluna aittir.

Bu madde hükümleriyle ilgili Genel İdare Kurulunun vereceği kararlar, Parti içi işlemler açısından kesindir.

YURT DIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLARIN ÜYELİKLERİ

Madde 8

Yurt dışında yaşayan veya çalışan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları Parti'ye üyelik başvurularını Türkiye'de nüfusa kayıtlı olduğu ya da ikametgâhının bulunduğu yer ilçe başkanlığına "Üyelik Başvuru Formunu" bizzat vererek yapabilirler.

Başvuru bildiriminde, ayrıca yurt dışında sürekli oturduğu ve çalıştığı yerlerin adresleri ile Türkiye'ye geldiğinde ikamet ettiği konutun açık adresi belirtilir.

Bu kişiler üyelik başvurularını, varsa buldukları ülkedeki Parti temsilciliği aracılığı ile veya internet üzerinden de yapabilirler.

ÜYE YAZIM KÜTÜĞÜ

Madde 9

İlçe teşkilatlarınca üyeliğe kabul edilenlerin beyannamelerinden bir suret Genel Merkeze, bir suret il başkanlığına gönderilir. Bu beyannameler, Genel Merkezde il ve ilçe ölçeğinde belde, mahalle ve köy esasına göre arşivlenir. Ayrıca oluşturulacak e-üye kütüğüne işlenir ve sandık bölgesi esasına göre güncellenir.

İlçe teşkilatlarınca yapılan üyelikle ilgili kayıtların, üye kütüğü elektronik veri tabanına aktarılmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelik ile belirlenir. Parti içi üyelik uyumsuzluklarının çözümünde Genel Merkez kayıtları esas alınır.

PARTİ ÜYELERİNİN HAKLARI VE ÖDEVLERİ

Madde 10

Parti üyelerinin hakları:

Her üye;

Kongre delegeliği ile yönetim ve disiplin kurulu başkan ve üyeliği dahil her türlü görev için seçme ve seçilme,

Genel ve mahalli idareler seçimlerinde aday adayı olmak, aday yoklamasına katılmak, Her türlü Parti faaliyetlerine katılmak, Parti politikalarına yönelik düşüncelerini ve dileklerini bildirmek,

Parti Programının ve Tüzüğü'nün uygulanması ile ilgili görüşlerini yazılı ve sözlü olarak, Parti kademelerini gözetmek şartıyla, ifade etme hakkına sahiptir.

Parti üyeleri üyelik haklarını, üyelik tarihinden üç ay sonra kullanmaya başlarlar.

Parti üyelerinin ödevleri:

Parti üyeleri;

Parti'nin amacını, ilkelerini, programını, kurultay bildirgelerini ve kararlarını, seçim bildirgelerini, Parti'nin genel ve yerel politikaları ile hizmetlerini benimsemek ve çevresine duyuracak çalışmalar yapmak,

Öncelikle ve özellikle üyesi buldukları sandık çevresinden başlayan bir görev ve sorumluluk duygusu içinde Parti çalışmalarına katılmak, seçimlerde mazeretinin dışında verilecek görevleri kabul etmek, Parti adaylarının seçilmelerini sağlamak için çalışmak ve Parti'nin başarısını en üst düzeye çıkarmak için çaba harcamak,

Parti'ye üye kazandırılması çalışmalarına katılmak,

Çağrılı olduğu Parti içi eğitim çalışmalarına katılmak,

Parti'nin yetkili kurullarınca alınacak kararlara uymak, Parti faaliyetlerinde kademe esasına ve disiplin hükümlerine riayet etmek,

Vatandaşların ülke ve yöre sorunları ile ilgili görüşlerini Parti'nin yetkili organlarına aktarmak,

Parti'nin belirlenen iletişim araçları vasıtasıyla gönderdiği yasal ve meşru bilgi ve talimatları okumak ve bunlara uymak, yine belirlenen iletişim araçları vasıtasıyla halkın, yaşadığı bölgenin ve Parti'nin sorunlarını ve olabilecek çözüm yollarını üst birimlere aktarmak, konuyla ilgili çalışma ve toplantılara katılmak,

Üyelik aidatını ödemekle ödevlerini yerine getirirler.

ÜYELİĞİN SONA ERMESİ

Madde 11

Parti üyelik kaydı, durumun belgelenmiş olması şartıyla;

Ölüm halinde,

Üyenin yetkili ilçe seçim kuruluna şahsen vereceği dilekçe veya noter aracılığıyla göndereceği Parti'den istifa dilekçesiyle,

Disiplin kurulu kararı ile Parti'den ihraç edilmiş olmasıyla,

Üyenin başka bir siyasi partiye üye olması veya Parti yetkili kurullarının onayı olmaksızın başka bir siyasi partiden aday olması, üye olmasa bile başka partide görev almış olması, bir başka parti adına fiilen sandık görevlisi ya da gözlemci olarak görev yapması veya bağımsız aday olması durumunda,

Başvurma belgesinde gerçeğe aykırı bilgi vermesi, üyeliğe yazımı sırasında yasaların ve tüzüğün öngördüğü nitelikleri taşımadığı ya da bu niteliklerini sonradan yitirdiğinin anlaşılmasıyla üyelik kayıtları, ilçe yönetim kurulu kararıyla silinir.

İlçe başkanı, kesinleşmiş disiplin kurulu kararıyla ölüm ve istifa halleri hariç, başka nedenlerle kaydı silinenlerin üye kayıt defterinde kayıtlı son adresine yazılı olarak bildirimde bulunur.

İlgili kişi kaydının silinmesi kararına karşı on beş gün içinde il yönetim kuruluna itiraz edebilir. İl yönetim kurulunun vereceği karar Parti içi işlemler bakımından kesindir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM BİRİNCİ KISIM

PARTİ TEŞKİLAT YAPISI

Madde 12

Parti, temel teşkilat birimleriyle yan kuruluşlar, yardımcı kuruluşlar ve yurt dışı temsilciliklerinden meydana gelir.

Bütün teşkilatlar, Genel Merkez'in karar ve talimatlarına uymak zorunda olduğu gibi her kademedeki teşkilat da bir üst kademedeki teşkilatın karar ve talimatlarına uymak zorundadır.

I. TEMEL TEŞKİLAT BİRİMLERİ

A. İL ve İLÇE TEŞKİLATI

1. İlçe Teşkilatı
 - a. İlçe Kongresi
 - b. İlçe Başkanı
 - c. İlçe Yönetim Kurulu
 - d. İlçe Divanı
 - e. Belde Teşkilatı
 - f. Mahalle, Köy ve Sandık Bölgesi Temsilcilikleri
2. İl Teşkilatı
 - a. İl Kongresi
 - b. İl Başkanı
 - c. İl Yönetim Kurulu
 - d. İl Divanı
 - e. İl Disiplin Kurulu

B. GENEL MERKEZ TEŞKİLATI

1. Kurultay
2. Genel Başkan
3. Başkanlık Divanı
4. Genel İdare Kurulu
5. Merkez Disiplin Kurulu

C. PARTİ GRUBU

1. TBMM Grubu
2. İl Genel Meclisi Grubu
3. Belediye Meclisi Grubu

II. YAN KURULUŞLAR

A. GENÇLİK KOLLARI

B. Gerekli görüldüğü takdirde Genel Başkan'ın teklifi ve Genel İdare Kurulunun kararıyla belirlenen diğer yan kuruluşlar

III. YARDIMCI KURULLAR

- A. MERKEZ DANIŞMA KURULU
- B. YÜKSEK İSTİŞARE KURULU
- C. PARTİ MÜFETTİŞLİĞİ
- D. PARTİ İÇİ EĞİTİM MERKEZİ
- E. BİLİM YÜKSEK KURULU
- F. PARTİ İÇİ DEMOKRASİ ve SİYASİ ETİK YÜKSEK KURULU
- G. İHTİSAS GRUPLARI
- H. Gerekli görüldüğü takdirde Genel Başkan'ın teklifi ve Genel İdare Kurulunun kararıyla belirlenen diğer yardımcı kurullar

IV. YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLER

İKİNCİ KISIM

PARTİ TEŞKİLATLARININ ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI

CİNSİYET KOTASI

Madde 13

- a) Parti'nin katıldığı milletvekili genel seçimlerinde merkez yoklaması yoluyla belirlenecek adayların tespitinde,
- b) İl genel meclisi ve belediye meclisi üyelikleri için adayların tespitinde,
- c) Genel İdare Kurulu seçimlerinde,
- d) İl, ilçe, belde yönetim kurullarının seçiminde,
- e) Kongre ve kurultay delegeliği seçimlerinde,
- f) Merkez Disiplin Kurulu ve İl Disiplin Kurulu üye seçimlerinde, asıl ve varsa yedek üyeliklerde ayrı ayrı olmak üzere en az yüzde yirmi beş cinsiyet kotası uygulanır. Bu maddenin a) ve b) bentlerine göre seçim kurullarına bildirilmiş adayların yerine, boşalmalar sonucu, yenileri bildirilmek icap ederse yeni aday aynı cinsiyetten bildirilir. c), d), e), f) bentlerinde bahsi geçen kurulların asıl üyeliklerindeki eksilmeler de, varsa aynı cinsiyetten en üst sıradaki yedek üyenin çağırılması ile tamamlanır.

Genel İdare Kurulu seçim çevresi belirtmek suretiyle her seçim çevresinde bu kotayı yarı oranına kadar arttırmak, eksiltmek veya aynen muhafaza etmek konusunda karar verebilir.

O seçim çevresine ilişkin bir karar verilmediği ve her iki cinsiyetten yeter sayıda aday çıkmadığı takdirde, katılan adaylarla seçim yapılır. Kurucu il ve ilçe yönetimlerinin oluşturulmasında da her iki cinsiyetten yeteri kadar üye bulunamadığı takdirde cinsiyet kotasına uyulmayabilir.

Adaylık listeleri Divan Başkanı tarafından öncelikle cinsiyet kotası üzerinden incelenir, kotaya uymayan listeler reddedilir.

İLÇE KONGRESİ

Madde 14

İlçe kongresi, ilçe teşkilatının en üst karar ve denetim organıdır. İlçe kongresi iki yıldan az, üç yıldan çok olmayan bir süre içerisinde toplanır.

İlçe kongrelerinde, ilçe yönetiminin faaliyet ve kesin hesap raporları görüşülür ilçe başkanı ve yönetim kurullarının asıl ve yedek üyeleriyle il kongresinin asıl ve yedek delegeleri seçilir ve gündemdeki konular müzakere edilerek karara bağlanır.

İLÇE KONGRE DELEGELERİ

Madde 15

İlçe kongresi, seçilmiş dört yüz delege ile tabii delegelerden oluşur. İlçeye kayıtlı üye sayısı dört yüzden az ise, üyelerin tamamı ilçe kongre delegesi sayılır.

A. Seçilmiş delegeler:

İlçe kongre delegelerinin, köy ve mahallenin seçmen kütüğünde kayıtlı üyeler arasından seçilmeleri zorunludur.

Delege seçimleri için, ilçe yönetim kurulu, seçim işlemlerini düzenlemek ve yeterli sayıda Parti üyesini, delege seçimini yürütmek ve sandık başlarında görevlendirmekle yetkili ve görevlidir.

Delege sayısının köy ve mahallelere göre tespitinde, kayıtlı üye sayısı dört yüzden fazla ise öncelikle her köy veya mahalleye bir delege tahsis edilir. Geri kalan delege sayısı için Parti'nin son genel seçimde o ilçede almış olduğu toplam oya bölünür. Çıkan katsayı o ilçeye bağlı her mahalle veya köyde alınmış oyla çarpımı sonucunda çıkan sayıyla tahsis olunan sayının toplamı, ilgili mahalle veya köyün ilçe kongresi için seçeceği delege sayısını teşkil eder.

Çeşitli nedenlerle Parti'nin kongresi yapılan ilçede son milletvekilliği genel seçimlerinde almış olduğu oyun belli olmaması halinde; büyükşehir statüsündeki illerde son belediye meclisi, diğer illerde il genel meclisi seçim sonuçlarına göre, onun da belli olmaması halinde, katsayı hesaplamasında ilçenin toplam seçmen sayısı ile mahalle ve köy seçmen sayısına göre aynı yöntem uygulanarak delege dağılımı belirlenir.

Delege seçimleri, hafta sonu yapılmak zorundadır ve seçimden on beş gün önce mahalle ve köy delege seçimlerinin nerede ve hangi saatler arasında yapılacağı, delege sayısı ve Parti üye listesi ilçe başkanlığında askıya çıkarılmak suretiyle ilan edilir. Listeler seçim sonuna kadar askıda kalır. İlçe yönetim kurulu; her köy ve mahallede kayıtlı Parti üyelerinin listelerini, üye kayıt defterine uygun olarak ve üyelerin tanınmasını ve onlara ulaşılabilmesini sağlayacak telefon adres ve doğum tarihlerini de ihtiva edecek şekilde ayrı ayrı hazırlayıp köy ve mahalle temsilcisi veya yönetimine de tebliğ eder. Yine mahalli imkanlarla en az on beş gün önce ilan edilir. Hoparlör, ilan tahtası ve varsa basın yayın, internet, sosyal medya yoluyla da ilan edilebilir. Ayrıca ilçe başkanlığınca üye kayıt bilgilerindeki telefon numaralarına kısa mesaj yoluyla listenin askıya çıktığı ve seçimlerin tarih, saat ve yeriyle ilgili bilgilendirme kısa mesajı atılır.

Askıdaki listelere ilk yedi gün içerisinde ilçe seçim kurulu nezdinde itiraz edilebilir.

İlçe seçim kurulunun aynı gün vereceği karar kesindir.

İlçe delege sayısının en az dördte biri kadar, en fazla da yarısı kadar yedek delege seçimi yapılır. Ancak bu madde kapsamında seçilecek yedek delege sayısı ikiden az olamaz. Seçilmiş delegelerin ölüm, istifa ve ihraç gibi sebeplerle Parti üyeliğinin düşürülmesi halinde öncelikle varsa aynı cinsiyetten yedek delegeler sırayla davet edilir ve yerine çağrıldıkları delegenin kalan süresini tamamlarlar.

Belde ve beldeye bağlı mahallelerde delege seçimini belde yönetim kurulu yürütür. Delege seçimleri gizli oy ve açık tasnif esasına göre liste usulü yapılır. Listeler alfabetik soyadına göre hazırlanır ve tutanak altına alınır.

B. Tabii delegeler:

İlçe kongresinin tabii delegeleri; ilçe başkanı, ilçe yönetim kurulu üyeleri, Partili ilçe belediye başkanı, ilçeye bağlı diğer belde belediyelerinin başkanlarıyla Parti'ye üyeliği ara vermeksizin devam eden seçilmiş eski ilçe başkanlarıdır.

Partili il belediye başkanları merkez ilçe kongresinin tabii delegesidir.

Kurucu ve geçici ilçe yönetim kurulu başkan ve üyelerinin de kongreye katılma hakları olmakla beraber, delege sıfatı olmayanların oy kullanma hakları yoktur.

İlçe yönetim kurulu başkan ve üyeliği sıfatıyla kongrenin tabii üyesi olanlar, yönetim kurulunun ibrasına ilişkin oylamalara katılamazlar.

İLÇE KONGRESİNDE İL KONGRESİNE SEÇİLECEK DELEGE SAYISI

Madde 16

İlçe kongresinde il kongresi için seçilecek delege sayısı, son milletvekili genel seçiminde Parti'nin o ilçede aldığı oy sayısına göre hesaplanır. 600 sayısı, il seçim çevresinde son milletvekili genel seçiminde Parti'nin aldığı oy sayısı toplamına bölünür. Çıkan katsayı, ilçe seçim çevresinde Parti'nin aldığı oyla çarpılır. Çıkan rakam ilçenin seçeceği delege sayısını gösterir.

Çeşitli nedenlerle Parti'nin kongresi yapılan ilçede genel seçimlerde almış olduğu oyun belli olmaması halinde; büyükşehir statüsündeki illerde son belediye meclisi, diğer illerde il genel meclisi seçim sonuçlarına göre, onun da belli olmaması halinde, katsayı hesaplamasında ilin toplam seçmen sayısı, delege sayısı hesabında ise ilçelerin toplam seçmen sayıları kullanılarak delege dağılımı aynı usulle belirlenir.

İLÇE BAŞKANI

Madde 17

İlçe başkanı, ilçe kongresinde, en az iki en çok üç yıl için, gizli oyla seçilir.

Aynı kişi, kesintisiz en fazla üç dönem ilçe başkanı seçilebilir. Kurucu ilçe başkanlığı dönem olarak sayılmaz.

İlçe başkanı, ilçe teşkilatını temsil eder, Parti'nin ilçe düzeyindeki çalışma ve faaliyetlerinin disiplinli bir şekilde yürütülmesini sağlar, mahalle ve köy temsilcilikleriyle alt kademelerinin denetimini gerçekleştirir. İlçe yönetim kurulunun gündemini hazırlar ve ilçe yönetim kuruluna başkanlık ederek Parti faaliyetlerinin planlanmasını ve yürütülmesini sağlar. Parti adına ilçede yazışmaları yapar.

İlçe başkanı, ilçe yönetim kurulunun, ilçe çevresindeki belediye meclisi grubunun, ilçe düzeyinde kurulmuş çalışma gruplarının, belde başkanları ve belde yönetim kurullarının, muhtarlık bölgesi görevlileri çalışma gruplarının, Siyasi Partiler Kanunu'nda ve Parti Tüzüğü'nde belirlenen ya da Parti organlarınca verilen görevleri yerine getirmeleri için uyumlu ve verimli çalışmalarını sağlar.

İlçe başkanı, başkanı olduğu ilçenin ekonomik, sosyal ve yöresel sorunlarını inceler, bunların çözümüne yardımcı olur, belde başkanlarıyla düzenli olarak toplanır, Parti teşkilatlarıyla meslek ve sivil toplum kuruluşları, sendikalarla, yaygın ve yerel basınla ilişkileri sağlıklı tutar; onların sorunlarıyla ilgilenir, çözümlerine katkıda bulunur; bu kuruluşlarda Partililerle iş birliği yaparak başarılı olmalarına yardımcı olur.

İlçe başkanı, belediye çalışmalarında etkinlik ve başarı sağlamak için Partili belediye başkanlarıyla sürekli temas halinde olur.

İLÇE YÖNETİM KURULU VE DİVAN KURULU

Madde 18

Yönetim Kurulu

İlçe yönetim kurulu, üst kademe Parti teşkilatlarının talimatlarına uyararak, ilçede Parti adına, Anayasa'ya, yasalara, Parti Tüzüğü ve Programı'na uygun olarak her türlü siyasi faaliyeti yapmak, yürütmek ve denetlemekle görevlidir.

İlçe yönetim kurulu, Parti'nin üye sayısını artırmak için gayret gösterir.

Parti'nin siyasi görüş, amaç ve ilkelerinin yayılması ve Parti'nin gelişmesi için gerekli çalışmaları yapar, ilçe kongresi için gereken hazırlıkları yerine getirir.

İlçe yönetim kurulu, ilçe başkanıyla birlikte

- a. Nüfusu 20.000'den az olan ilçelerde en az sekiz en çok yirmi bir üyeden,
- b. Nüfusu 20.000- 50.000 (50.000 dahil) arasında olan ilçelerde en az on iki en çok yirmi üç üyeden,
- c. Nüfusu 50.000- 100.000 (100.000 dahil) arasında olan ilçelerde en az on altı en çok yirmi yedi üyeden,
- d. Nüfusu 100.000- 500.000 (500.000 dahil) arasında olan ilçelerde en az yirmi en çok otuz üç üyeden,
- e. Nüfusu 500.000'den fazla olan ilçelerde en az yirmi dört en çok kırk üç üyeden oluşur.

Asıl üye sayısı kadar da yedek üye seçilir.

Genel İdare Kurulu, ilçe yönetim kurulu üye sayılarını, her bir ilçenin şartlarını göz önünde bulundurarak veya Parti'nin siyasi hedefleri doğrultusunda artırma ve azaltma yetkisine sahiptir.

İlçe Yönetim Kurulu, ilçe çevresinde Parti'nin başarısı ve amaçlarının gerçekleştirilmesi için yapılacak çalışmaları düzenlemek ve yürütmekle yükümlüdür.

Bu amaçla;

Parti'nin ilkelerini, amaçlarını, Programını, politikalarını ve görüşlerini halka ulaştırmak ve benimsetmek için çalışır. Bunlara ve Parti'ye karşı yapılabilecek eleştirilere yanıt verir.

Tüzük kurallarını, kongrelerin ve üst yönetim birimlerinin kararlarını uygular, vereceği görevleri yapar. İlçe düzeyinde oluşturulan çalışma gruplarının, belde teşkilatlarının, muhtarlık bölgesi görevlileri çalışma gruplarıyla ilçe çevresindeki belediye meclisleri Parti gruplarının çalışmalarını düzenler ve denetler.

Bütün seçimlerde Parti adaylarının kazanmasını sağlamak için gerekli çalışmaları yapar ve yaptırır. Seçim teşkilatlanması yapar. Seçim çalışmalarını denetler. Seçimlerle ilgili yasal görevleri zamanında ve eksiksiz yerine getirir.

İlçe çevresindeki mahalle ve köylerin ekonomik, sosyal ve yöresel sorunlarını inceler. Bunların çözümüne yardımcı olur. Meslek ve sivil toplum örgütleriyle, sendikalarla, yerel basınla ilişkileri sağlıklı tutar; onların sorunlarıyla ilgilenir; çözümlerine katkıda bulunur; bu kuruluşlarda görevli Partililer ile iş birliği yaparak başarılı olmalarına yardımcı olur.

İlçedeki ekonomik, sosyal ve siyasal olaylarla ilgili bilgileri toplayıp değerlendirir ve üst yönetim birimlerine bildirir.

Üst yönetim biriminin bilgisiyle ilçe sınırları içinde siyasal, toplumsal ve kültürel nitelikte toplantılar düzenler.

Gerekli gördüğü konularda araştırma, inceleme ve değerlendirme yapmak üzere uzmanların ve üyelerin katılacağı çalışmaları programlayarak gerçekleştirir.

Parti'nin gelir kaynaklarını geliştirmek ve arttırmak için çalışmalar yapar.

İl yönetim kurulunun bilgisi ve onayıyla ilçe çevresinde Parti çalışmalarını sürdürmek amacıyla çalışma ve seçim büroları açabilir.

Üyeler için düzenlenen Parti içi eğitimle ilgili gerekli çalışmaları yapar.

Divan Kurulu

İlçe divan kurulu ilçe başkanının başkanlığında, ilçe düzeyinde görev yapan Parti içi organdır.

İlçe divan kurulu üyeleri; ilçe başkanı tarafından ilçe yönetim kurulu üyeleri arasından belirlenir. İlçe divan kurulu üyeleri ilçe başkan yardımcısı, ilçe sekreteri veya ilçe muhasibi sıfatıyla görev yaparlar.

İlçe divan kurulunun üye sayısı en az altı en fazla Genel Merkez Başkanlık Divanı üye sayısı kadardır.

İlçe divan kurulu ilçe başkanının başkanlığında, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ayda en az iki defa toplanır.

İlçe divan kurulu, ilçe yönetim kurulunun gündemini hazırlar, ilçe başkanının tevdi ettiği işleri yapar, ilçe kongresi ve ilçe yönetim kurulunca alınmış kararların ve verilen görevlerin icrasını sağlar.

İlçe başkanının teklifi ve ilçe yönetim kurulunun kararıyla ilçe divan kurulunun görev dağılımında her türlü değişiklik yapılabilir.

İlçe divan kurulu üyelerinin iş ve işleyişleri çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

BELDE TEŞKİLATI

Madde 19

Belde teşkilatı il ve ilçe merkezleri dışında belediye teşkilatı olan yerlerde kurulur. Belde teşkilatları ilçe başkanlığına bağlıdır. Belde başkanı ilçe yönetim kurulunun teklifi ve il yönetim kurulunun kararıyla atanır. Belde yönetim kurulu belde başkanının teklifi ve ilçe yönetim kurulunun onayıyla atanır. Belde yönetim kurulu üye sayısı üçten az, on beşten fazla olamaz.

Belde başkanı; Parti'nin belde düzeyindeki çalışma ve faaliyetlerinin koordinasyon ve yürütmesini sağlar, denetimini gerçekleştirir ve belde teşkilatını temsil eder. Aynı kişi, kesintisiz en fazla üç olağan dönem belde başkanı atanır veya seçilebilir. Belde yönetim kurulu ilk toplantısında bir muhasip ve bir sekreter üyeyle yeter sayıda başkan yardımcısı seçer. Belde yönetim kurulu toplantıları en az ayda bir kez yapılır.

Nüfusu iki binden fazla olan beldelerde seçimli kongre yapılıp yapılmamasına ilçe yönetim kurulunun teklifi üzerine il yönetim kurulunca karar verilir.

Belde teşkilatlanmasının hangi usul ve esaslar dahilinde yapılacağı, Siyasi Partiler Kanunu'ndaki hükümler dahilinde çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Belde teşkilatlarının görev süresi, bağlı olduğu ilçe teşkilatının görev süresiyle sınırlıdır.

MAHALLE, KÖY VE SANDIK TEMSİLCİLİKLERİ

Madde 20

Mahalle, köy ve sandık bölgesi temsilcilikleri; Parti teşkilatlanmasının ve faaliyetlerinin temel zeminidir. Parti'yi, Parti Programı'nı ve seçim taahhütleriyle faaliyetlerini tanıtmak, aksaklıkları ve talepleri tespit edip rapor etmek, verilecek Parti görevlerini yapmak üzere, ilçe ve belde yönetim kurullarınca Parti üyeleri arasından köy, mahalle ve sandık bölgesi temsilcilikleri veya üç kişiden az olmayan temsilci kurullar oluşturulabilir. Bu kurullarda cinsiyet kotasına uygun düzenleme yapılır. Temsilciliklerin ve kurulların görev süresi, bağlı olduğu ilçenin görev süresi kadardır.

İlçe yönetim kurulu kararıyla temsilcilik kurulan mahalle veya köylerde oturan üyelerin katılımıyla seçimli kongre düzenlenebilir. Düzenlenen kongrelerde biri temsilci olmak üzere en az üç üyeden oluşan yönetim kurulları seçilebilir.

Temsilcilerin ve yönetim kurulu üyelerinin görev süresi bağlı olduğu ilçe yönetim kurulunun görev süresi kadardır.

İL KONGRESİ

Madde 21

İl kongresi, il teşkilatının en üst karar ve denetim organıdır. İl kongresi, seçilmiş 600 delegeyle tabii delegelerden oluşur.

Tabii delegeler o ilin Partili milletvekilleri, il başkanı, il yönetim kurulu üyeleri, il disiplin kurulu başkanı ve üyeleri, Partili büyükşehir belediye başkanları ile Parti'ye üyeliği ara vermeksizin devam eden seçilmiş eski il başkanlarıdır.

Kurucu il yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile seçilmiş eski il başkanlarının kongreye katılma hakları olmakla beraber, delege sıfatı olmayanların oy kullanma hakları yoktur.

İl yönetim kurulu başkan ve üyeliği sıfatıyla kongrenin tabii üyesi olanlar, yönetim kurulunun ibrasına ilişkin oylamalara katılamazlar.

İl kongrelerinde, il yönetiminin faaliyet ve kesin hesap raporları görüşülür, il başkanı, il yönetim kurullarının asıl ve yedek üyeleri, asıl ve yedek kurultay delegeleriyle il disiplin kurullarının asıl ve yedek üyeleri seçilir ve gündemdeki konular müzakere edilerek karara bağlanır.

İL KONGRESİNDEN SEÇİLECEK KURULTAY DELEGE SAYISI

Madde 22

İl kongrelerinde, kurultay için seçilecek delege sayısı; TBMM Milletvekili sayısının iki katının, Parti'nin son milletvekilliği genel seçiminde aldığı ülke toplam oy sayısına bölünmesiyle bulunacak kat sayının, ilgili il seçim çevresinde alınan oy sayısı ile çarpılması suretiyle bulunur. Kurultay delegeleri gizli oy açık tasnif usulüne göre seçilirler.

Çeşitli nedenlerle Parti'nin genel seçimlerde almış olduğu oyun belli olmaması halinde; büyükşehir statüsünde olan illerde son belediye meclisi, diğer illerde il genel meclisi seçim sonuçlarına göre kurultay delege dağılımı belirlenir.

Kurultay için seçilen delegelerin görev süresi, seçildikleri kongreyi takip eden ilk olağan kongrede yeni delegelerin seçimine kadar devam eder.

İL BAŞKANI

Madde 23

İL başkanı, il kongresinde, en az iki en çok üç yıl için, gizli oyla seçilir.

Bir kişi en fazla üç dönem il başkanlığı görevine seçilir. Kurucu il başkanlığı dönem olarak sayılmaz.

İL başkanı, il teşkilatını temsil eder, Parti'nin il düzeyindeki çalışma ve faaliyetlerinin disiplinli bir şekilde yürütülmesini sağlar ve ilçe başkanlıkları, mahalle ve köy temsilcilikleriyle alt kademelerinin denetimini gerçekleştirir. İl yönetim kurulunun gündemini hazırlar ve il yönetim kuruluna başkanlık ederek Parti faaliyetlerinin planlanmasını ve gerçekleşmesini sağlar. Parti adına ilde yazışmaları yapar.

İL başkanı, il yönetim kurulunun, ilçe yönetim kurulunun, il ya da büyükşehir belediye meclisi grubunun, il genel meclisi grubunun, il düzeyinde kurulmuş çalışma gruplarının kanun ve tüzükle belirlenen veya Parti organlarınca verilen görevleri yerine getirmeleri için uyumlu ve verimli çalışmalarını sağlar.

Başkanı olduğu ilin çevresindeki ilçelerin ekonomik, sosyal ve yöresel sorunlarını inceler. Bunların çözümüne yardımcı olur. İlçe başkanlarıyla düzenli olarak toplanır. Parti teşkilatıyla, meslek ve sivil toplum örgütleriyle, sendikalarla, yaygın ve yerel basınla ilişkileri sağlıklı tutar; onların sorunlarıyla ilgilenir, çözümlerine katkıda bulunur; bu kuruluşlarda görevli Partililer ile iş birliği yaparak başarılı olmalarına yardımcı olur.

İL başkanı, il çevresindeki il genel meclisi grubunu, belediye meclisleri gruplarını ve Partili belediye başkanlarını, çalışmaları yönlendirmek değerlendirmek ve eş güdüm sağlamak amacıyla ayrı ayrı ya da birlikte toplantılara çağırabilir.

İL başkanı, il yönetim kurulunun teklifi, Genel İdare Kurulunun onayıyla seçim işlerini ve çalışmalarını yürütmek, Parti politikalarını geliştirmek ve güçlendirmek, ilde yaşanan siyasi, iktisadi ve sosyal olayları araştırmak ve raporlamak için, çeşitli ihtisas komisyonlarının kurulmasını sağlar ve bu komisyonlara başkanlık eder.

İL YÖNETİM KURULU VE DİVAN KURULU

Madde 24

Yönetim Kurulu

İl yönetim kurulu, üst kademe Parti teşkilatlarının talimatlarına uyarak, ilde Parti adına, Anayasa'ya, kanunlara, Parti Tüzüğü ve Programı'na uygun olarak her türlü siyasi faaliyeti yapmak, organize etmek ve denetlemekle görevlidir.

İl yönetim kurulu, Parti'nin üye sayısını artırmak için gayret gösterir, Parti'nin siyasi görüş, amaç ve ilkelerinin yayılması ve Parti'nin gelişmesi için gerekli çalışmaları yapar, il kongresi için gereken hazırlıkları yerine getirir.

İl yönetim kurulu Parti'nin ilkelerini, amaçlarını, programını, politikalarını ve görüşlerini halka beğendirmek ve benimsetmek için çalışır. Bunlara ve Parti'ye karşı yapılabilecek eleştirileri yanıtlar.

Tüzük kurallarını, kongrelerin ve üst yönetim birimlerinin kararlarını uygular; il düzeyinde oluşturulan çalışma gruplarının, ilçe teşkilatlarının, il ya da büyükşehir belediye meclisi grubunun ve il genel meclisi grubunun çalışmalarını, yılda en az bir kez ilçe teşkilatlarının hesaplarını denetler.

Bütün seçimlerde, Parti adaylarının kazanmasını sağlamak için il düzeyinde ve ilçelerde gerekli çalışmaları yapar ve yaptırır. Seçim çalışmalarını denetler. Seçimlerle ilgili yasal görevlerini zamanında ve eksiksiz yerine getirir.

İl çevresinin genel anlamdaki ekonomik, sosyal ve yöresel sorunlarını inceler. Bunların çözümüne yardımcı olur. Meslek ve sivil toplum örgütleriyle, sendikalarla, yaygın ve yerel basınla ilişkileri sağlıklı tutar; onların sorunlarıyla ilgilenir, çözümlerine katkıda bulunur.

İl çevresinin genel anlamdaki ekonomik, sosyal ve yöresel sorunlarını inceler. Bunların çözümü için proje geliştirir. Çözüm önerilerini Genel Merkez kamuoyu ve yetkili idari birimler ile paylaşır.

İl çevresinde uygun yerlerde, siyasal, toplumsal ve kültürel nitelikte toplantılar düzenler ve üst yönetimi bilgilendirir.

İl yönetim kurulu, seçim çevresi ölçeğinde, seçim dönemlerinde veya uygun görülen zamanlarda her tür seçim çalışmalarını sevk ve idare edecek kurullarla tüzükle teşkilat yapısı içerisinde tanımlanmış yardımcı kurullar oluşturabilir. Bu kurulların iş ve işleyiş usullerini belirleyebilir.

İl yönetim kurulu, il başkanıyla birlikte;

- a. Nüfusu 250.000'den az olan illerde en az on altı en çok yirmi dört üyeden,
- b. Nüfusu 250.000 – 750.000 (750.000 dahil) arasında olan illerde en az yirmi dört en çok otuz altı üyeden,
- c. Nüfusu 750.000 - 1.500.000 (1.500.000 dahil) arasında olan illerde en az otuz iki en çok kırk sekiz üyeden,
- d. Madde; Nüfusu 1.500.000-4.000.000 (4.000.000 dâhil) arasında olan illerde en az kırk en çok altmış üyeden,
- e. Nüfusu 4.000.000'dan fazla olan illerde en az kırk sekiz en çok yetmiş iki üyeden oluşur.

Asıl üye sayısı kadar da yedek üye seçilir.

Genel İdare Kurulu, il yönetim kurulu üye sayılarını, ilin siyasi şartları veya Parti'nin hedefleri doğrultusunda artırma ve azaltma yetkisine sahiptir.

İl yönetim kurulunun başkanı, il başkanıdır.

İl başkanı; il sekreteri, il muhasibi ve birisi seçim işlerinden sorumlu olmak üzere il başkan yardımcılarında görev dağılımı yapar. İl başkanının teklifi ve il yönetim kurulunun kararıyla bu görev dağılımında her türlü değişiklik yapılabilir.

Divan Kurulu

İl divan kurulu il başkanının başkanlığında, il düzeyinde görev yapan Parti içi organdır.

İl divan kurulu üyeleri; il başkanı tarafından il yönetim kurulu üyeleri arasından belirlenir. İl divan kurulu üyeleri il başkan yardımcısı, il sekreteri veya il muhasibi sıfatıyla görev yaparlar.

İl divan kurulunun üye sayısı en az altı en fazla genel merkez başkanlık divanı üye sayısı kadardır. İhtiyaç duyulan illerde il divan kurulu üye sayısı il başkanının teklifi Genel Başkan'ın onayı ile yarısına kadar arttırılabilir.

İl divan kurulu il başkanının başkanlığında, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile ayda en az iki defa toplanır.

İl divan kurulu, il yönetim kurulunun gündemini hazırlar, il başkanının tevdi ettiği işleri yapar, il kongresi ve il yönetim kurulunca alınmış kararların ve verilen görevlerin icrasını sağlar.

İl başkanının teklifi ve il yönetim kurulunun kararıyla il divan kurulunun görev dağılımında her türlü değişiklik yapılabilir.

İl divan kurulu üyelerinin iş ve işleyişleri çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

İL VE İLÇE TEŞKİLATLARINA İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER

YÖNETİM KURULLARININ TOPLANTI VE KARAR YETER SAYISI

Madde 25

Kurul toplantıları esas olarak teşkilat binasında yapılır. Başkanın önerisi, yönetim kurulunun onayıyla önceden gün ve saati belirtilmek ve yönetim kurulu üyelerine tebliğ edilmek koşuluyla, mülki sınırlar içerisinde başka bir yerde de yönetim kurulu toplanabilir.

Yönetim kurulları tarafından çağrılıp dinlenmesine karar verilenler dışında, kurul üyesi olmayanlar toplantılara katılamaz.

İl ve ilçe yönetim kurulları, en az ayda bir defa olağan toplanır. Gerekli görülen hallerde illerde il başkanı, ilçelerde ilçe başkanı tarafından veya il ve İlçe yönetim kurulu üye tam sayısının dörtte birinin yazılı isteği ile yönetim kurulları belirtilen gün ve saatte olağanüstü toplantıya çağırılabilir.

Olağanüstü toplantılarda sadece toplantı nedeni olan konular görüşülür.

Yönetim kurulları salt çoğunlukla toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alır.

Oylarda eşitlik olması halinde başkanın katıldığı görüş kabul edilmiş sayılır.

Yönetim kurulu kararları, karar defterine yazılır ve toplantıya katılan üyeler tarafından imzalanır. Karara muhalif olanlar gerekçelerini karar defterine şerh düşmekle yükümlüdür. Gereksiz muhalefet şerhi yok hükmündedir.

Toplantı günü bildirilmiş olmasına rağmen, haklı bir mazereti olmaksızın, üst üste üç veya iki yılda altı toplantıya katılmayan üye, yönetim kurulu üyeliğinden istifa etmiş sayılır.

İstifa etmiş sayılan üyenin bir üst kademeye itiraz hakkı vardır. Üst yönetim kurulunun kararı kesindir. Ancak bu fıkra, üst kademece belirlenmiş kongre takvimi içerisinde uygulanmaz.

İstifa etmiş sayılan yönetim kurulu üyesinin istifa kararı kesinleştikten sonra yerine sırasıyla yedek yönetim kurulu üyelerinden çağrılır.

YÖNETİM KURULU BAŞKAN VE ÜYELİKLERİNDE BOŞALMA

Madde 26

Yönetim kurulu asıl ve yedek üyeliklerinde toptan bir boşalma olduğu hallerde Genel Başkan'ın teklifi ve Genel İdare Kurulunun kararıyla geçici yönetim kurulu atanır.

Atanan geçici yönetim kurulları atandıkları tarihten itibaren ilçelerde 30 gün illerde 45 gün içerisinde kongre yaparlar.

Kısmi boşalmalarda, eksilen üyelikler yedek üyelerden sırasına göre çağrılarak tamamlanır. Yedek üyelerle birlikte yönetim kurulunun salt çoğunluğu sağlanamıyorsa, kurul toptan işten çekilmiş sayılır ve Genel İdare Kurulu tarafından geçici yönetim kurulu ataması yapılır.

Ölüm, istifa veya Parti üyeliğinin düşmesi nedeniyle başkanlığın boşalması hallerinde, yönetim kurulu tarafından, yönetim kurulu üyeleri arasından yeni bir başkan gizli oyla seçilir.

İl ve ilçe kongrelerinin olağanüstü toplanması, Genel İdare Kurulu kararıyla veya kademe delege tam sayısının 1/5'inin Parti müfettişi huzurunda veya noterlikte tevsik edilmiş yazılı isteğiyle yapılır. Talebin seçimli olması halinde Tüzüğün 37.Madde 4.Fıkrasındaki oran aranır ve kademe organlarının tümü için seçim yapılır.

Şartların oluşması halinde, kademe yönetim kurulunun gerekli hazırlıkları yaparak talebin tebliğinden itibaren 45 gün içinde olağanüstü kongreyi toplaması zorunludur. Olağanüstü toplantının gündemi, toplantıyı talep edenlerce belirlenir. Gündemin neden ibaret olduğu karar veya talep yazısında belirtilir. Olağanüstü toplantı gündemine başka gündem maddesi eklenemez.

BİRDEN FAZLA GÖREV YASAĞI

Madde 27

İl ve ilçe teşkilatında başkan veya yönetim kurulu üyeliklerine seçilmiş olanlar, kongre delegelikleri hariç olmak üzere tek görev yürütebilirler.

Mahalli idareler seçimleri sonunda belediye başkanlığı, belediye meclis üyeliği veya il genel meclisi üyeliğine seçilmiş olanlar, aynı zamanda teşkilat kademelerinde başkan ve kurul üyeliklerinden istifa etmiş sayılırlar.

Parti'nin Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu Yönetim, Disiplin ve Denetim Kurullarının asıl ve yedek üyeleri ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanında görevli olan milletvekilleri, Genel İdare Kurulu ile Disiplin Kurulu asıl ve yedek üyesi olamazlar.

Her kademe disiplin kurullarında görev alanlar, kurultay ve kongreler, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki Parti Grubu üyelikleri hariç, Parti'nin diğer organ görevlerinde bulunamaz, Parti'ye herhangi bir iş ve hizmet bağıyla bağlı olamaz ve Parti'den herhangi bir suretle gelir sağlayamazlar.

Bir disiplin kurulunda görev alan kimse, diğer bir disiplin kurulunda görev alamaz. Eşlerle bir ve ikinci derecedeki kan ve sıhri hısımlar, aynı disiplin kurulunda görev alamazlar. Bunlarla ilgili kararlara katılamazlar.

KONGRELER

Madde 28

Kongreler en az iki en fazla üç yıl içerisinde toplanır.

Genel İdare Kurulunca belirlenecek kongre takvimi içinde olmak şartıyla belde ve ilçe kongrelerinin günlerini il yönetim kurulları, il kongrelerinin günlerini ise Genel İdare Kurulu belirler.

İl ve ilçe kongrelerinde, üst kademe kongresi için seçilmesi gereken sayıda asıl, bu miktarın en az dörtte biri kadar, en fazla da yarısı kadar yedek delege seçimi yapılır. Ancak bu madde kapsamında seçilecek yedek delege sayısı ikiden az olamaz. Seçilmiş delegelerin herhangi bir sebeple Parti üyeliğinin düşürülmesi halinde öncelikle varsa aynı cinsiyetten yedek delegeler sırayla davet edilir ve yerine çağrıldıkları delegenin kalan süresini tamamlarlar.

Genel İdare Kurulu, delege seçimlerinde Siyasi Partiler Kanunu ve Parti Tüzüğü hükümlerine aykırılık olmasının tespit edilmesi haline münhasır olmak üzere ilçe, il ve kurultay delege seçimlerini, il ve ilçe ölçeğine göre kısmen veya tamamen iptal edip yeniden yapılmasına, üye tam sayısının en az 2/3 çoğunluğunun oyu ile karar verebilir.

Adaylar ilan edilen delege listelerinin onaylı bir suretini il ve ilçe başkanlığından yazılı olarak talep edebilirler. Bu durumda talep tarihinde onaylı bir liste sureti aday üyeye verilir.

Bu tüzükte yer alan ilçe seçim kurulu ve ilçe seçim kurulu başkanı Yüksek Seçim Kurulu tarafından görevlendirilen kongrelerin yapılacağı yerdeki yetkili ilçe seçim kurulu ve ilçe seçim kurulu başkanıdır. Sandık kurulu ise kongrenin yapılacağı yer ilçe seçim kurulu tarafından kongre seçimlerinde görev verilen sandık kuruludur.

KONGRE GÜNDEMİ

Madde 29

Kongre gündemi, kendi kademelerinin yönetim kurulunca hazırlanır. Gündemin kanunlara, Parti Tüzüğü'ne uygun olarak hazırlanmasından ilgili yönetim kurulu sorumludur. Gündem maddelerinin sırası hazır bulunan delegelerin onda birinin teklifi ve kongreye katılanların çoğunluğunun kararıyla değiştirilebilir veya aynı şekilde gündeme yeni maddeler ilave edilebilir.

KONGREYE DAVET, YOKLAMA VE KONGRENİN AÇILMASI

Madde 30

İl ve ilçe kongrelerinin yeri, günü, saati ve gündemiyle kongreye katılacak Parti üyelerini belirleyen listeler, kongreden en az on beş gün önce ilçe seçim kuruluna bildirilerek il ve ilçe merkezlerinde üye adres ve telefon bilgilerini ihtiva eder şekilde ilan edilir. İl ve ilçe kongreleri yine en az on beş gün öncesinden gündemi de ihtiva edecek şekilde mahalli bir gazetede veya gazetelerde ilan edilir. İl ve ilçe başkanları kongreye yüksek oranda katılımı sağlamak amacıyla gerekli sözlü ve yazılı duyuruda bulunmakla yetkili ve görevlidir.

Kongrenin yeri, tarihi ve saati; telefon, e-posta veya kısa mesaj servisi (SMS) yöntemlerinden en az biri aracılığıyla da delege ve kayıtlı üyelere bildirilir.

Yapılan ilan ve bildirimlerde, ilk toplantıda yeterli çoğunluk sağlanamaz ise ikinci toplantının yeri, günü ve saati de belirtilir.

Kongrede kararlar, Tüzükte yazılı istisnai durumlar saklı kalmak üzere, oylamaya katılanların salt çoğunluğu ile alınır.

İlçe seçim kurulu başkanı, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de incelemek suretiyle, varsa eksiklikleri tamamlattırdıktan sonra seçime katılacakları belirleyen listeyi onaylar ve iade eder. Onaylanan listenin tasdikli örneği başvurusu üzerine aday olmak isteyen Parti üyelerine de verilir.

Onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususlar kongrenin toplantı tarihinden yedi gün önce Parti'nin ilgili teşkilatının bulunduğu binada asılmak suretiyle ilan edilir. İlan süresi üç gündür. Ayrıca yine toplantı tarihinden yedi gün önce toplantının yeri ve tarihi, mahallin en büyük mülki amirliğine de bildirilir.

İlan süresi içinde, listeye yapılacak itirazlar ilçe seçim kurulu başkanı tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır. Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ilişkin diğer hususlar, ilçe seçim kurulu başkanı tarafından onaylanarak Parti'nin ilgili teşkilatına gönderilir.

Kongrelerde yapılacak seçimler, ilgili seçim kurulunun gözetimi ve denetiminde yapılır.

Kongre başlamadan önce yeter sayısının varlığı, yoklama cetvelindeki imzalar sayılmak suretiyle kongresi yapılacak teşkilatın sekreteri ile iki yönetim kurulu üyesi veya en az üç delegenin imzasını taşıyan bir tutanakla tespit edilir.

Kongrenin açılışı, kongresi yapılacak teşkilatın başkanı veya onun görevlendireceği yönetim kurulu üyesi tarafından yapılır. Başkanın yokluğunda bu görev sekreter üye tarafından yapılır. Sekreterin de yokluğu halinde kongreyi hazır bulunan en yaşlı delege açar.

İl ve ilçe kongreleri delege toplam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. İlk toplantıda yeterli katılımın olmaması halinde, ikinci toplantı katılanlarla yapılır.

KONGRE BAŞKANLIK DİVANININ OLUŞTURULMASI VE GÖREVLERİ

Madde 31

Kongre açıldıktan sonra bir divan başkanı, bir divan başkan yardımcısı ile üç kâtip üyeden müteşekkil bir başkanlık divanı seçilir.

Divan için önergeler, delege tam sayısının en az onda birinin imzası ile kongreyi açan kişiye verilir. Divan Başkan adayı bir kişi ise seçim, el kaldırmak suretiyle açık oyla yapılır.

Birden fazla aday çıkması halinde seçimin nasıl yapılacağına genel kurul karar verir. Genel kurul seçimin gizli yapılmasına karar verildiği takdirde; gizli oylamanın gerektirdiği tedbirler derhal alınır ve üç kişiden az olmayan sayım ve tasnif kurulu el kaldırmak suretiyle açık oylama ile oluşturulur. Genel kurul seçimin açık yapılmasına karar verildiği takdirde ise divan başkanlığı için önerilen isimler tek tek oylanır ve her biri için "kabul edenler" sayılır. Oylama ve tasnif işleminin bitimiyle kongre divan başkanlığını kazanan isim açıklanır ve sonrasında kongre başkanlık divanının diğer üyeleri yine el kaldırmak suretiyle açık oyla seçilirler.

Kongre divan başkanı ve üyeleri kongrenin Parti Tüzüğü ve ilgili mevzuata uygun olarak gerçekleşmesini temin için gerekli önlemleri almak, düzen ve ahenk içinde yürütmek, kongre gündemini icra etmek, kongre tutanağını düzenleyip muhafaza ederek kesinleşen kongre sonuçlarını ve seçilenlerin cetvelini ilgili yerlere ulaştırmak üzere seçilen yeni yönetime teslim etmekle görevli ve yetkilidir.

Divan başkanı toplantıyı yönetir, söz isteyenlere, makul süreler içerisinde söz verir. Kongre divanı, ortaya çıkan lüzum üzerine kararlarını üye sayısının salt çoğunluğuyla verir. Oyların eşitliği hâlinde kongre divan başkanının bulunduğu taraf, çoğunluğu sağlamış sayılır.

Kongre divan başkanı, toplantı sırasında düzeni bozanları sözlü uyarır, sözlü uyarıya rağmen düzeni bozmaya devam edenler, oy verme hakları saklı kalmak kaydıyla toplantıdan çıkarılır, seçimlere geçildiğinde oy kullanmak üzere toplantıya alınır. Divan başkanı, gerekli görürse kongreye ara verip, izleyici yerlerini boşaltabilir. Bu konuda alınacak karar kesindir.

KONGRENİN GÖREV VE YETKİLERİ

Madde 32

Kongrelerde;

- a- Yönetim kurullarının faaliyet raporları görüşülür ve karara bağlanır,
- b- Yönetim kurullarının muhasebe ve kesin hesap raporuyla ilgili işlemleri görüşülür ve karara bağlanır. Delegelerin onda birinin teklifi veya divan başkanının isteğiyle kesin hesap raporunu incelemek üzere üç üyeden az olmamak üzere bir komisyon kurulabilir ve komisyonun vereceği rapor kongrece kabul veya reddedilir. Kesin hesap raporu kongre tarafından kabul edilirse, ilgili yönetim kurulu ibra edilmiş sayılır.
- c- Parti gündemi ve ülke gündemine dair her türlü konu, kanunlara ve ilgili mevzuata aykırı olmamak kaydıyla görüşülür ve karara bağlanır. Kongre gündemine ilişkin teklifler, kongre delegelerinin onda birinin yazılı önerisiyle gündeme alınır.
- d- Yönetim kurullarının başkanları, asıl ve yedek üyeleri, il disiplin kurulu asıl ve yedek üyeleri ile bir üst kongrenin veya kurultayın asıl ve yedek delegelerinin seçimi gerçekleştirilir.

KONGRELERDE ADAYLIK VE SEÇİMLER

Madde 33

İl veya ilçe başkanları ve yönetim kurullarının seçimleriyle bir üst kongre veya kurultayın delege seçimleri ve il disiplin kurulu seçimleri kanunlara uygun olarak, yargı gözetimi ve denetimi altında gizli oy ve açık tasnif yöntemiyle yapılır. İl ve ilçe kongrelerinde bütün seçimler birlikte yapılır.

Seçilme yeterliliğine sahip her Parti üyesi, delege tam sayısının en az yirmide biri delegenin teklifi ile kongre seçimlerinde adaylığını koyabilir veya aday gösterilebilir. Delegeler birden fazla aday ya da listeyi teklif edemez. Blok veya çarşaf listelerin dışında ferdi aday da olunabilir.

Kongrelerde kural olarak blok liste yöntemi uygulanır ancak, kongre üyelerinin beşte birinin yazılı başvurusu ve kongreye katılanların salt çoğunluğunun karar vermesiyle çarşaf liste yöntemi de kararlaştırılabilir.

Divan başkanı kongrelerde seçilecek organlara adaylık müracaatı için makul bir süre tespit eder, kongreye duyurur, bu süre sonunda müracaat eden adayları ilan eder ve kongre salonunda görünür bir yerde asılmasını temin eder.

Adaylıktan çekilme ve itirazlar varsa, karara bağlanarak adaylar kesinleşir.

İlçe seçim kurulu başkanı, seçimler için yeteri kadar sandık kurulu oluşturur. Sandık kurulu, bir başkan ve iki üyeden oluşur. Sandık kurulu başkanıyla bir üye memurlar; diğer üye ise aday olmayan Parti üyeleri arasından seçilir. Her sandık için aynı şekilde ve sayıda yedek sandık kurulu belirlenir. Sandık kurulu başkanının yokluğunda, memur üye sandığa başkanlık eder. Sandık kurulu, kanunun ve Parti Tüzüğü'nün öngördüğü esaslara göre seçimlerin yürütülmesi ve oyların tasnifiyle görevli olup bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız devam eder.

Blok Liste:

Blok listeye seçim yapılacaksa blok listeler yeteri kadar çoğaltılır ve varsa ferdi aday pusulalarıyla birlikte mühürlenmek üzere ilçe seçim kurulu başkanına veya sandık kurulu başkanına teslim edilir ve mühürlendikten sonra oy pusulası olarak kullanılır. Birden fazla blok listeye seçim yapılması halinde delege bu listelerden birinde bulunan adayı çizebilir yerine diğer listedeki bir adayı veya ferdi adayın ismini yazabilir. Her organın seçilecek aday sayısından fazla aday ismi yazılması halinde oy pusulası geçersiz sayılır.

Bir zarftan birden fazla aynı içerikli blok liste çıkarsa bunlardan biri geçerli sayılır. Farklı içerikli birden fazla blok liste çıkması durumunda ise hiçbiri dikkate alınmaz ve geçersiz oy olarak kabul edilir.

Çarşaf Liste:

Çarşaf liste usulü kabul edilirse; kongre divan başkanı seçilecek kurulların her biri için ayrı ayrı adaylığa müracaat için makul bir süre belirler. Bu süre içinde müracaat eden toplu ve ferdi adayların isimlerinin başlarına kare veya daire şeklinde kutucuklar konularak her kurul için ayrı ayrı çarşaf listeyi hazırlar. Divan başkanı adayların hangi harften itibaren sıralanacağını kurayla belirler.

Çarşaf listeler bu şekilde hazırlandıktan sonra divan bir nüshasını tasdik ederek muhafaza eder. Yeteri kadar çoğaltılan listeler ve oy zarfı mühürlenmek üzere ilçe seçim kurulu başkanına veya sandık kurulu başkanına teslim edilir.

Mühürlenmiş çarşaf liste oy pusulası olarak kullanılır.

Delegeler, seçilecek organın sayısı kadar adayı işaretleyebilir, aday sayısından fazla veya seçilecek üye sayısının yarısından az işaretli oy pusulaları geçersiz sayılır.

Oy pusulasında veya zarfında kimin tarafından verildiğine dair işaret bulunan oylarla ilçe seçim kurulu veya sandık kurulu mührü bulunmayan oylar geçersiz sayılır.

Kesinleşmiş delege listesinde adı yazılı olmayanlar oy kullanamazlar.

Delege oyunu bizzat kullanır.

Sandıklar açılır ve oy sayım dökümü yapılır.

Sayım döküm sonucu en çok oya göre yapılacak sıralamayla asıl ve yedek üyeler belirlenir. Eşit oy halinde ilçe seçim kurulu tarafından kura çekilir.

Seçim sonuçlarını ilçe seçim kurulu yetkilisi açıklar, bu sonuçlar kongre tutanağına yazılır.

Bu maddede hüküm bulunmayan hallerde, kurultay toplantısı ile ilgili hükümler uygulanır.

KONGRE SEÇİMLERİNE İTİRAZLAR VE KONGRENİN KESİNLEŞMESİ

Madde 34

Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilir, sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanakların bir örneği seçim yerinde asılmak suretiyle ilan edilir. Kullanılan oylar ve diğer belgeler, tutanağın bir örneğiyle birlikte üç ay süreyle saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına verilir.

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemlerle tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçim sonuçlarına karşı, ilçe seçim kurulu başkanlığına itiraz edilebilir. Bu itirazlar ilçe seçim kurulu başkanı tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır.

İlçe seçim kurulu başkanının kararı, seçimlerin iptali ve yenilenmesi yönünde ise, bir aydan az ve iki aydan fazla olmayacak bir süre içerisinde, ilçe seçim kurulu başkanının belirleyeceği tarihte seçimler tekrar yapılır.

Kongre tutanakları, kongre başkanlık divanı tarafından en az üç suret düzenlenerek yeni seçilen yönetim kuruluna verilir. Bu tutanakların bir sureti bir üst yönetime gönderilir.

Kongrelerde seçilen yönetim kurullarıyla atanan yönetim kurulları, Tüzükte belirtilen bir göreve seçilenlerin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, mesleği veya sanatı, ikametgâhı, nüfus cüzdanı örneği seçilme tarihinden başlayarak on beş gün içinde o mahallin en büyük mülki amirliğine yazıyla gönderilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM
GENEL MERKEZ TEŞKİLATI
KURULTAY

KURULTAY DELEGELERİ

Madde 35

Kurultay, seçilmiş üyelerle tabii üyelerden teşekkül eder.

a- Seçilmiş delegeler TBMM üye sayısının iki katından fazla olamaz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının değiştirilmesi durumunda, yapılacak ilk kongrelerde Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının iki katı, il kongrelerince seçilecek delege sayısı olarak dikkate alınır.

b- Tabii delegeler; Parti'nin Genel Başkanı, Genel İdare Kurulu, Merkez Disiplin Kurulu, Partili bakan ve milletvekilleriyle üyelikleri devam eden Parti Kurucularıdır.

Parti Kurucuları seçilmiş delegelerin %15'inden fazla ise kurucular arasından seçilecek tabii delegeler Genel Başkan tarafından belirlenir.

Parti üyeliğinden ayrılmış kurucular tekrar Parti'ye üye kaydedilmiş olsa bile kurucu sıfatı ile tabii delege olamaz.

c- Taşdıkları sıfat dolayısıyla kurultay delegesi olan kişiler, ayrıca il kongrelerince delege olarak seçilemezler.

KURULTAYIN GÖREV VE YETKİLERİ

Madde 36

Kurultay, Parti'nin en üst organıdır. Parti'yle ilgili her konuda son ve kesin karar yetkisine sahiptir.

a- Parti Genel Başkanı'nı, Genel İdare Kurulu ve Merkez Disiplin Kurulunun asıl ve yedek üyelerini gizli oylamayla seçmek,

b- Parti'nin tüzük ve programında değişiklik yapmak, Genel İdare Kurulu faaliyet raporuyla gelir, gider ve kesin hesabını kabul veya reddetmek, Genel İdare Kurulu faaliyet raporuyla gelecek dönem bütçesini müzakere edip karara bağlamak, yönetimin ibrası kabul veya reddetmek konusunda karar vermek,

c- Parti'ye üye kabul etmek,

d- Genel nitelikte olmak şartıyla ülke ve Parti politikalarına ilişkin tavsiye kararları veya bağlayıcı kararlar almak.

- e- Parti'nin tüzük ve programını, adını ve simgesini değiştirmek, tüzel kişiliğinin feshine, başka partiyle birleşmesine karar vermek, fesih kararı vermesi halinde Parti mallarının tasfiyesi ve intikal şekli ve yerini karara bağlamak,
- f- Siyasi Partiler Kanunu ve Parti Tüzüğü'nde verilen diğer görevleri ifa etmek, gündeminde yer alan konuları müzakere edip karara bağlamak,
- g- Her kademe disiplin kurullarınca verilen disiplin cezalarını ilgili hükümlere göre affetmek kurultayın görev ve yetkilerindedir.

KURULTAY TOPLANTILARI

OLAĞAN VE OLAĞANÜSTÜ KURULTAYLAR

Madde 37

Kurultayın olağan toplantıları, Genel Başkan veya Genel İdare Kurulunun tespit edeceği yer ve zamanda yapılır.

Genel Başkan ve Genel İdare Kurulu, iki yıldan az, üç yıldan çok olmayan bir süre içerisinde kurultayı toplamak zorundadır.

Kurultayın olağanüstü toplantıları, Genel Başkan veya Genel İdare Kurulunun gerek görmesi halinde veya kurultay delegelerinin en az beşte birinin noterden onaylı yazılı istemleri üzerine altmış gün içerisinde yapılır.

Seçimli olağanüstü kurultay için Genel Başkan ya da Genel İdare Kurulunun gerek görmesi halinde veya kurultay delegelerinin en az üçte birinin noterden onaylı yazılı istemleri üzerine altmış gün içerisinde yapılır. Seçimli olağanüstü kurultay çağrısı üzerine yapılacak kurultayda Genel Başkan ve genel merkez organlarının tümü için seçim yapılır. Yetkili organların altmış gün içerisinde kurultayı toplamaması durumunda, istemde bulunanların noter onaylı taleplerinde belirledikleri üç asıl ve iki yedekten oluşan çağrı heyeti tarafından olağanüstü kurultay toplanır. Noter onaylı taleplerde farklı isimlerin önerilmiş olması durumunda en fazla imzayla önerilen isimler çağrı heyeti vazifesini yerine getirir.

Olağan toplantıların gündemini Genel İdare Kurulu, olağanüstü kurultay gündemini ise daveti yapan organ veya çağrıyı yapan delegeler tespit eder.

Olağanüstü kurultay isteğinin, usulüne uygun olarak Genel Merkez'e ulaşmasından başlayarak altmış gün içinde olağanüstü kurultay toplanır.

Gündemsiz kurultay çağrısı yapılamaz.

Kurultayın yeri, günü, saati ve gündemiyle çoğunluk sağlanamadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususlar toplantıdan en az on beş gün önce il başkanlıklarına bildirilir. Mutat vasıtalarla ilan edilir.

Ayrıca kurultayın yeri, zamanı ve gündemiyle çoğunluk sağlanamadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya dair hususlarla kurultay delege listesi, toplantıdan en az on beş gün önce ilçe seçim kurulu başkanlığına bildirilir.

İlçe seçim kurulu başkanı, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirtip incelemek suretiyle varsa eksiklikleri tamamlattırdıktan sonra seçime katılacakları belirleyen listeye yukarıdaki fıkrada belirtilen diğer hususları onaylar.

Siyasi Partiler Kanunu'nun 21. maddesindeki esaslar dâhilinde ilçe seçim kurulu başkanı tarafından onaylanan bu listeler kurultay toplantı tarihinden yedi gün önce Parti genel merkez binasına asılarak ilan edilir.

İlan süresi üç gündür ve bu süre içerisinde yapılacak itirazlar, ilçe seçim kurulu tarafından en geç iki gün içerisinde karara bağlanır. Kesinleşen ve mühürlenerek Parti'ye iade edilen listeye hiçbir suretle itiraz edilemez.

İlçe seçim kurulunca onaylanarak kesinleşen liste, kurultayın delege yoklama çizelgesini oluşturur.

Kurultay, kurultay delegeleri tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır.

Kurultayda yapılacak seçimler, ilçe seçim kurulunun gözetimi ve denetiminde yapılır. İlk toplantıda kongre yeter sayısı sağlanamaz ise, ikinci toplantı hazır bulunan delegelerle yapılır.

Görüşmeler, gündem sırasına göre yapılır. Müzakerelere katılım, talep sırasına göre yürütülür. Parti Genel Başkanı, Genel İdare Kurulu üyeleri, komisyon başkan veya sözcülerinin konuşma taleplerine öncelik verilir.

Parti Tüzük ve Programı'nda değişiklik yapılmasına veya Parti'nin genel politikasını ilgilendiren konularda karar alınmasına bağlı teklifler hakkında karar verilebilmesi için teklifin; Genel Başkan, Genel İdare Kurulu veya kurultay delegelerinin en az onda biri tarafından ileri sürülmüş olması gereklidir.

Bu gibi teklifler, kurultay divanı tarafından seçilecek bir değerlendirme

komisyonunda görüşüldükten sonra, komisyonun hazırlayacağı rapor incelenir ve hazır bulunan delegelerin salt çoğunluğunun oyu ile kabul edilir.

Kurultay, gündem maddeleri bitinceye kadar aralıksız devam eder.

KURULTAYIN AÇILIŞI

Madde 38

Kurultay, usulüne uygun olarak yoklama yapıldıktan ve delegelerinin tam sayısının salt çoğunluğunun varlığı tespit edildikten sonra, Genel Başkan ya da görevlendireceği kişi tarafından açılır. Olağanüstü Kurultay da Genel Başkan ya da görevlendireceği kişi tarafından açılır. Genel Başkan Olağanüstü Kurultaya katılmamış ve kimseyi de görevlendirmemişse, çağrı heyetinin görevlendireceği kişi tarafından açılır.

Karar yeter sayısı, kurultaya katılanların salt çoğunluğudur. Oylarda eşitlik halinde Genel Başkan'ın oyu doğrultusunda karar alınır.

Delege tam sayısının salt çoğunluğu ilk toplantıda sağlanamamışsa belirli günde ikinci toplantı aynı usulle açılır. İkinci toplantıda delege tam sayısının salt çoğunluğu aranmaz ve kurultay hazır bulunanlarca usulüne uygun olarak gerçekleştirilir.

İkinci toplantıda da karar yeter sayısı hazır bulunanların salt çoğunluğudur.

KURULTAY DİVANI

Madde 39

Kurultayın açılışıyla birlikte, bir kurultay divan başkanı, iki başkan yardımcısı ve dört kâtip üyeden müteşekkil kurultay başkanlık divanı seçilir. Başkan yardımcıları ve kâtip üyeler başkanın yaptığı görev taksimine göre görev icra ederler.

Kurultay divan başkan adayı için önergeler, delege tam sayısının en az onda birinin imzası ile, kongreyi açan kişiye verilir. Kurultay Divan Başkan adayı bir kişi ise seçim, el kaldırmak suretiyle açık oyla yapılır.

Birden fazla aday çıkması halinde seçimin nasıl yapılacağına Kurultay karar verir. Kurultay, seçimin gizli yapılmasına karar verildiği takdirde; gizli oylamanın gerektirdiği tedbirler derhal alınır ve üç kişiden az olmayan sayım ve tasnif kurulu el kaldırmak suretiyle açık oylama ile oluşturulur.

Kurultay, seçimin açık yapılmasına karar verildiği takdirde ise divan başkanlığı için önerilen isimler tek tek oylanır ve her biri için "kabul edenler" sayılır.

Oylama ve tasnif işleminin bitimiyle kongre divan başkanlığını kazanan isim açıklanır ve sonrasında kongre başkanlık divanının diğer üyeleri yine el kaldırmak suretiyle açık oyla seçilirler.

Kurultay divan başkanı ve üyeleri, kurultayın, Parti Tüzüğü'ne, kanun ve mevzuata uygun olarak gerçekleşmesini temin için gerekli önlemleri almak, kurultay gündemini icra etmek, kurultayın ahengini ve düzenini sağlamak, tutanağı düzenlemek ve muhafaza etmekle yetkili ve görevlidir.

Divan başkanı, söz talebinde bulunanların sırasını tespit eder, söz isteyenlere, takdir edeceği süreler içerisinde söz verir. Söz talebinde, Genel Başkan'a, Genel İdare Kurulu üyeleri ile komisyon başkanları veya sözcülerine öncelik tanınır. Kurultayda delege olmayanların ve misafirlerin söz talebi kurultay delegelerinin kabulüne bağlıdır.

Kurultay başkanlık divanı, kararlarını üye sayısının salt çoğunluğuyla verir. Oyların eşitliği hâlinde başkanın bulunduğu taraf, çoğunluğu sağlamış sayılır.

Kurultay divan başkanı, toplantı sırasında düzeni bozanları sözlü uyarır, sözlü uyarıya rağmen düzeni bozmaya devam edenler, oy verme hakları saklı kalmak kaydıyla toplantıdan çıkarılır.

Kurultay divan başkanı, gerekli görürse kurultaya ara verip, izleyici yerlerini boşaltabilir. Bu konuda alınacak karar kesindir.

İlan edilmiş gündem maddeleri arasında sıra değişikliği veya başka bir konunun gündeme alınması, genel kurul kararıyla mümkündür. Gündem değişikliği taleplerinin görüşülüp karara bağlanabilmesi için, talebin delege sayısının onda biri tarafından teklif edilmesi ve katılan delegelerin salt çoğunluğuyla kabul edilmesi gerekir. Bu talebin yazılı olarak gündemin okunmasını takiben kurultay divanına sunulması gerekir.

AÇILIŞ KONUŞMASI VE RAPORLARIN OKUNMASI

Madde 40

Kurultay divanının seçiminden sonra, açılış konuşması için Parti Genel Başkanı'na veya Genel Başkan hazır bulunmuyorsa, Genel Başkan'ın görevlendireceği kişiye söz verilir. Kurultayda ikisi de hazır bulunmuyorsa, kurultay divanı durumu tutanakla tespit eder ve konuşma yapılmaz.

Bir Genel İdare Kurulu üyesi tarafından faaliyet raporu okunur, komisyon kurulmasına gerek görülmez ise el kaldırmak suretiyle oylanır. Mali hesapların okunması için bir Genel İdare Kurulu üyesine söz verilir, komisyon kurulmasına gerek görülmez ise aynı şekilde el kaldırmak suretiyle oylama yapılır.

KOMİSYONLARIN OLUŞTURULMASI

Madde 41

Aşağıdaki teklifler, kurultay tarafından seçilecek bir komisyonda görüşüldükten sonra, komisyonun hazırlayacağı rapor incelenir ve karara bağlanır.

a- Parti'nin Tüzüğü'nde ve Programı'nda veya genel politikasında değişiklik yapılmasına karar alınabilmesi için bu tekliflerin; Genel Başkan, Genel İdare Kurulu ya da kurultay delegelerinin en az onda biri tarafından teklif edilmiş olması gerekir.

b- Parti politikasının oluşturulmasına dair tekliflerin karara bağlanması için, kurultay delegelerinin en az yirmide biri tarafından yapılmış olması gerekir.

Ayrıca, Genel İdare Kurulunun faaliyet raporunun ve kesin hesabının incelenmesi veya gündemde bulunan bir konu hakkında kurultay delegelerinin salt çoğunluğunun karar vermesi halinde de yeter sayıda komisyon kurulur.

Komisyonlar, bir başkan, bir başkan yardımcısı, bir kâtip üye olmak üzere en az üç üyeden oluşur.

Divan, komisyonların gündemini belirleyerek, çalışmalarını başlatır. Komisyonların çalışma zamanı, gündem maddelerinin görüşülmesini aksatmayacak şekilde, divan başkanlığı tarafından belirlenir. Her delege, komisyona yazılı görüş sunabilir.

Komisyon başkanı, işin mahiyetine uygun olmak kaydıyla, özel ihtisas gerektiren herhangi bir konunun açıklanması veya savunulması görevini, kurultay üyelerinden birine verebilir.

Komisyon toplantı yeter sayısı üye tam sayısının salt çoğunluğu, karar yeter sayısı ise oylamalara katılanların çoğunluğudur. Oylarda eşitlik olması durumunda komisyon başkanının bulunduğu tarafın görüşü kabul edilmiş sayılır.

Komisyon başkanı, inceleme sonuçlarını gösterir raporunu, varsa ekleri ile birlikte kurultay divanına sunar.

Komisyon raporu kurultayda oylanır. Kabul edilen komisyon raporları, kurultay kararı niteliği kazanır.

KURULTAYDA ADAYLIKLAR ve SEÇİMLER

Madde 42

Kurultayda, Genel Başkan, Genel İdare Kurulu ve Merkez Disiplin Kurulu asıl ve yedek üyeliği seçimleri yargı gözetimi altında gizli oy ve açık tasnif esasına göre aşağıdaki şekilde yapılır.

Genel Başkan Seçimi

Kurultayda ilk olarak Genel Başkan seçimi yapılır.

Genel Başkanlığa, adaylık başvurusu için, Kurultay Başkanlık Divanı tarafından makul bir süre tespit edilerek delegelere duyurulur. Bu süre sonunda başvurular değerlendirilerek adaylar ilan edilir. İlandan sonra adaylık müracaatları kabul edilmez.

Genel Başkan adayı olabilmek için milletvekili seçilme şartlarını taşımak gerekir.

Her Parti üyesi, kurultay delegelerinin yirmide birinin yazılı teklifi ile Genel Başkanlığa aday olabilir.

Genel Başkan adayı teklifleri; kurultay divan başkanlığı veya divan başkanlığının görevlendireceği üç üyenin gözetiminde imzalanır. Bir kurultay delegesi, birden çok Genel Başkan adayını genel başkanlık için teklif ettiği takdirde tekliflerdeki imzası geçersiz sayılır.

Birden fazla aday olması halinde her aday için ayrı oy pusulası kullanılır. Adaylar tarafından hazırlanan tek tip, aynı büyüklükte ve farklı renklerde yeter sayıda oy pusulaları, kurultay başkanlık divanına sunulur. Divan, oy pusulalarını mühürlenmek üzere ilçe seçim kurulu başkanı veya sandık kuruluna teslim eder. Genel başkan adaylarının isminin yazıldığı kağıtlar mühürlendikten sonra oy pusulası olarak kullanılır.

Genel Başkan, kurultay delege tam sayısının salt çoğunluğuyla seçilir. İlk iki turda bu sayıya ulaşamadığı takdirde, ikinci turda en çok oy alan iki aday üçüncü tura kalır. Üçüncü turda daha çok oy alan aday Genel Başkan seçilir.

Genel Başkan seçimi tamamlandıktan sonra diğer bütün seçimler aynı anda ve birlikte yapılır.

Genel İdare Kurulu ve Merkez Disiplin Kurulu Seçimi

Genel İdare Kurulu ve Merkez Disiplin Kurulu üyeliği seçimlerine adaylık başvurusu için, kurultay başkanlık divanı tarafından makul bir süre tespit edilerek delegelere duyurulur. Bu süre sonunda başvurular değerlendirilerek adaylar ilan edilir. İlandan sonra adaylık müracaatları kabul edilmez.

Adaylık teklifleri; kurultay divan başkanlığı veya divan başkanlığının görevlendireceği üç üyenin gözetiminde imzalanır.

Bir üye, Parti'nin seçim yapılacak birden çok kuruluna aday olamaz. Bir adayın isminin birden fazla listede bulunması halinde, aday kurultay divan başkanlığına hangi listede yer almak istediğini yazılı olarak bildirmek zorundadır. Hangi listede olmak istediğini bildirmeyen adayın tüm listelerdeki adaylıkları düşürülür.

Genel İdare Kurulu ve Merkez Disiplin Kurulu üyeliğine aday olanlar için Tüzüğü'nün 10. maddesindeki üç ay üyelik şartı aranmaz.

Adaylıkların düşürülmesi durumunda boşalan blok listelerdeki adaylıklar, divan başkanlığına sunulacak yeni isimlerle tamamlanır. Blok listedeki aday eksikliği seçilecek kurulun karar yeter sayısından fazla olması halinde eksikliği tamamlanamamış liste seçime katılamaz.

Çarşaf liste tanziminden sonra adaylıktan çekilenlere verilen oy sayım dökümünde hesaba katılmaz.

Genel İdare Kurulu ve Merkez Disiplin Kurulu üyeliği seçimlerinin hangi yöntemle yapılacağına Genel Başkan veya Genel Başkan'ın teklifi ile Genel İdare Kurulu karar verir.

Kurultay delegelerinin beşte birinin yazılı teklifi üzerine yapılacak oylamada, kurultaya katılanların salt çoğunluğunun kararı ile blok veya çarşaf liste yöntemi kabul edilebilir.

Genel İdare Kurulu ve Merkez Disiplin Kurulu üyeliği seçimlerine aday olabilmek için kurultay delegesi olmak yeterlidir. Kurultay delegesi olmayan Parti üyesi, kurultay delegelerinin en az yirmide birinin yazılı teklifi ile aday olabilir. Blok listeler kurultay delegelerinin en az yirmide birinin imzasıyla teklif edilebilir.

Blok Liste

Blok liste yöntemi kabul edildiği takdirde seçimler; listenin zarfa konup sandığa atılması suretiyle yapılır. Delege, oyunu, listeyi aynen veya listedeki aday veya adayları çizerek dilediği ferdi adayları yazmak suretiyle kullanabilir.

Seçilecek kuruldaki üye sayısından fazla blok listeye ilave yapılmışsa, bu oylar geçersizdir.

Divan başkanı tarafından kesinleştirilmiş aday listelerinde yer almayanlara verilen oylar, nazara alınmaz.

Adaylıkların kesinleştirilmesinden sonra usulüne uygun vaki çekilmeler sonucu, kurul üye tam sayısının salt çoğunluğundan fazla boşalma olan listelere verilen oylar geçersizdir.

Blok listeler dışındaki listelere, yedek üye yazılamaz.

Çarşaf Liste

Çarşaf liste yöntemi kararı alındığı takdirde her organ için Genel Başkan tarafından belirlenen çarşaf liste ve diğer ferdi adaylık başvuru işlemleri divan tarafından kesinleştirildikten sonra; divan, Genel Başkan tarafından sunulan listenin devamına ferdi başvuru yapan delegeleri başvuru sırasına göre eklemek sureti ile çarşaf liste sıralamasını yapar.

Çarşaf listede her aday için ayrı bir sütun açılır, adayların isminin başına işaret konacak kare veya daire şeklinde boşluklara yer verilir. Çarşaf liste tek bir sayfadan ibaret olabileceği gibi aday sayısına göre birden çok sayfada kullanılabilir.

Çarşaf listeye yedek üye yazılamaz.

Divan, çarşaf listenin tasdikli bir örneğini muhafaza eder, yeterli sayıda çoğalttıktan sonra mühürlenmek ve oy pusulası olarak kullanılmak üzere, zarflarıyla birlikte ilçe seçim kurulu başkanına teslim eder.

Çarşaf liste uygulamasında oylar, ilçe seçim kurulu tarafından mühürlü listedeki isimlerin yanında yer alan kare veya daire içi işaretlenerek, mühürlü zarfa konduktan sonra sandığa atmak suretiyle kullanılır.

İsimlerin üzerinin çizilmesi hiçbir şartta dikkate alınmaz.

Hiç tercih işareti konmamışsa, listede birinci sıradan aşağıya doğru, o kurulun asıl ve yedek üye sayısı toplamı kadar adaylar birer oy almış sayılır.

Tercihde bulunulmuşsa, öncelikle o pusulada kaç tercihte bulunulduğu sayılır.

Seçilecek asıl ve yedek üyelerin toplamından fazla veya bu sayının yarısından az tercihte bulunulmuşsa, o oy pusulası da "tercihsiz" olarak değerlendirilir ve (b) bendi gibi işlem yapılır.

Seçilecek asıl ve yedek üye sayısı toplamını aşmayan ve yarısından da az olmayan tercih sayısına sahip pusulalarda, tercih edilen adaya birer oy verilir.

Tüm adayların aldıkları oylar cinsiyet bazında ayrı ayrı listelenip gerek erkek gerek kadın adayların cinsiyet kotası dahilinde hem asıl hem de yedek kazananları belirlenir.

Cinsiyet kotasından alınacak payların belirlenmesinde kesirli sayılar az olan pay lehine değerlendirilir.

Sayım döküm sonucu en çok oya göre yapılacak sıralama ile asıl ve yedekler belirlenir. Oyların eşitliği halinde ilçe seçim kurulunca kur'a çekilir.

Divan başkanı tarafından kesinleştirilmiş aday listelerinde yer almayanlara verilecek oylar, nazara alınmaz.

Sandık Kurulu

İlçe seçim kurulu başkanı, bir başkanla iki üyeden oluşan yeteri kadar sandık kurulu oluşturur. Sandık kurulu başkanıyla bir üyesi memurlar, diğer üyesi de aday olmayan Parti üyeleri arasından seçilir. Ayrıca her sandık için aynı şekilde üçer yedek üye belirlenir. Sandık kurulu başkanının yokluğunda kurula, memur üye başkanlık eder. Sandık kurulu, kanunun ve Parti Tüzüğü'nün öngördüğü esaslara göre seçimlerin yürütülmesi ve oyların tasnifiyle görevli olup, bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız devam eder.

KURULTAYDA OY KULLANMA

Madde 43

İlçe seçim kurulunca mühürlenerek kesinleştirilmiş kurultay delegeleri listesinde adı yazılı olmayanlar oy kullanamazlar. Oylar oy verenin nüfus cüzdanı veya kimlik tespiti amacıyla düzenlenmiş resmî belgeyle ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır.

Delegenin sandığa oyunu attıktan sonra kimlik belgesi iade edilir.

Delege oyunu bizzat kendisi kullanır.

Tek başına oy kullanmasında zorluk bulunanlar oylarını, ikinci dereceye kadar yakınlıktaki kan veya sıhri hısımlarının yardımlarıyla kullanabilirler.

Kurultayda bulunan delegelerin tamamı oy kullandıktan ve sandık kurulu tarafından yapılan uyarılara rağmen oy kullanacak başka delege kalmadığı anlaşıldıktan sonra, durum sandık kurullarınca bir tutanakla tespit edilerek sandıklar açılır ve oy sayımına geçilir.

KURULTAY SEÇİMLERİNE İTİRAZLAR VE KURULTAYIN KESİNLEŞMESİ

Madde 44

Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilir, sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanakların bir örneği seçim yerinde asılmak suretiyle ve salonda sözlü olarak ilan edilir.

İlçe seçim kurulu yetkilisinin ilan ettiği sonuçlar kurultay divanı tarafından kurultay tutanaklarına yazılarak imzalanır.

Kullanılan oylar ve diğer belgeler, tutanağın bir örneğiyle birlikte üç ay süreyle saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına verilir.

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemlere karşı tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde itiraz edilebilir. İtirazlar hâkim tarafından aynı gün incelenir ve karara bağlanır.

İlçe seçim kurulu başkanı, seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya kanuna aykırı uygulama nedeniyle seçimlerin iptaline karar verdiği takdirde bir aydan az ve iki aydan fazla bir süre içinde olmamak üzere seçimlerin yenileneceği tarihi tespit ederek Parti'ye bildirir.

Belirlenen günde yalnız seçim yapılır ve seçim işlemleri bu madde ile kanunun öngördüğü diğer hükümlere uygun olarak yürütülür.

KURULTAY TUTANAKLARININ BİLDİRİLMESİ

Madde 45

Kurultay tutanakları, kurultay başkanlık divanı tarafından, en az üç suret düzenlenerek, ekleriyle birlikte yeni seçilen Genel Başkan'a sunulur.

Ayrıca Kurultay Başkanlık Divanı veya Genel Sekreterlik tarafından, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilir.

GENEL BAŞKAN

Madde 46

Parti Genel Başkanı, kurultay tarafından üye tam sayısının salt çoğunluğu ile en az iki en çok üç yıl için seçilir.

Bir kişi ara vererek dahi olsa olağan kurultayda en fazla üç dönem Genel Başkanlık görevine seçilebilir. Kurucu Genel Başkanlık, dönem olarak sayılmaz.

Parti Genel Başkanlığının herhangi bir sebeple boşalması hâlinde Genel İdare Kurulu en geç on gün içinde toplanarak Parti'yi temsil yetkisini kendi üyeleri arasından seçeceği bir üyeye tevdi eder ve boşalmayı müteakip en geç kırk beş gün içinde toplanmak ve Genel Başkan'ı seçmek üzere kurultayı toplantıya çağırır.

Seçilen Genel Başkan, ilk olağan kurultaya kadar görevine devam eder.

GENEL BAŞKANIN GÖREV VE YETKİLERİ

Madde 47

Parti'yi Genel Başkan temsil eder. Merkez Disiplin Kurulu hariç, Parti teşkilatlarının tamamının tabii başkanıdır.

Parti adına bağlayıcı demeçler vermeye, tebliğ, talimat ve duyurular yayımlamaya yetkilidir. Genel Başkan bu yetkisini görevlendireceği kişilere de kullanırabilir.

Genel Başkan; Başkanlık divanı üyelerinin görev tanımlarıyla çalışma usul ve esaslarını yönetmelikle düzenler. Gerek görmesi halinde görev bölümünü değiştirir,

Başkanlık divanını olağan veya olağanüstü toplantıya çağırır, gündemini tespit eder,

Bilgi ve tecrübelerinden yararlanacağı isimleri danışman olarak tayin eder. Bu Fıkra gereği tayin edilen danışmanların görevi, seçimli Kurultay ardından yeni Başkanlık Divanı oluştuğunda yeniden atanmazlarsa kendiliğinden sona erer.

Merkez Danışma Kurulu, Yüksek İstişare Kurulu, Parti Müfettişliği, Bilim Yüksek Kurulunun kurulmasına karar verir ve üyelerini belirler,

Parti İçi Demokrasi ve Siyasi Etik Kurulu, İhtisas Grupları, Parti İçi Eğitim Merkezi ile benzeri yardımcı kurul ve kuruluşları kurar ve üyelerinin seçimini Genel İdare Kuruluna teklif eder,

Tüzüğe uygun tüm kurul ve kuruluşlarla ilgili yönetmelikleri hazırlar ve ilan eder,

Gerektiğinde, kendisine vekâlet etmek üzere başkanlık divanı üyelerinden birisini görevlendirebilir,

Genel İdare Kurulunu olağan veya olağanüstü toplantıya çağırır, gündemini tespit eder,

Genel İdare Kurulu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu ve teşkilat kademeleri arasında çalışma ahengini, iş birliğini sağlar ve kurullara birleşik toplantılar için çağrı yapıp toplantılara başkanlık edebilir,

Milletvekili ise Türkiye Büyük Millet Meclisi Grup Başkanlığı görevini yürütür, Kanun, Parti Tüzüğü ve diğer mevzuatın kendisine vermiş olduğu tüm görevleri yapar ve yetkileri kullanır,

Parti'yle ilgili iş ve işlemlerinden dolayı kurultaya karşı sorumludur.

GENEL İDARE KURULUNUN KURULUŞU

Madde 48

Genel İdare Kurulu, kurultaydan sonra Parti'nin en üst yönetim organıdır.

Parti Genel Başkanı ve kurultayda gizli oyla seçilen seksen asıl, yirmi beş yedek üyeden meydana gelir.

Genel Başkan, Genel İdare Kurulunun başkanıdır. Genel Başkan'ın yokluğunda yerine bir divan üyesini görevlendirmedeği takdirde Genel İdare Kuruluna genel sekreter başkanlık eder.

Genel İdare Kurulunun görevi, seçtikleri kurultayı takip eden seçimli kurultaya kadar devam eder. Bu süre zarfında, istifa ve diğer sebeplerle kurulda meydana gelecek boşalmalar, Genel Başkan'ın göreve davetiyle, sırasıyla yedek üyelerden tamamlanır.

Boşalan üyenin yerine seçilen kişi, yapılacak ilk seçimli kurultaya kadar kurulda görev alır.

Genel İdare Kurulu üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ayda bir defa olağan toplanır.

Üyelerinin onda birinin yazılı talebiyle, gündem teklifinde bulunulabilir. Gündem teklifleri toplantıdan en az bir gün önceden Genel Sekreterliğe yapılır.

Toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla karar alır.

Genel Başkan'ın çağrısı veya Genel İdare Kurulu üyelerinin beşte birinin yazılı talebiyle olağanüstü toplanır.

Olağanüstü toplantılarda da kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Genel Başkan'ın çağrısıyla yapılacak toplantılarda, Genel İdare Kurulu üyelerine, Genel Başkan veya başkanlık divanı üyelerinin teklifiyle oylama yapılacak konular hakkında yirmi dört saat önceden yazılı bilgi ve varsa, oylama yapılacak konuya ilişkin evrakların suretleri verilir. Bu toplantılarda, oylamalar açık oyla gerçekleştirilir. Oylama sonucunun eşit olması halinde, Genel Başkan'ın tercihte bulunduğu tarafın görüşü karara bağlanır.

Herhangi bir mazeret belirtmeksizin, aralıksız üç toplantıya veya yılda altı toplantıya katılmayan üye, Genel İdare Kurulu üyeliğinden istifa etmiş sayılır.

GENEL İDARE KURULUNUN GÖREV VE YETKİLERİ

Madde 49

Kurultay kararlarını uygulamak,

Parti Tüzük ve Programı'ndaki amaç, temel ilke ve değerler ile Parti politikalarının toplumun her kesimine yayılmasına, tanıtılmasına ve her kesimce benimsenmesine yönelik çalışmaları yürütmek,

Kurultay takvimini ve gündemini belirlemek, kurultayın disiplin ve uyum içerisinde yapılmasını sağlamak, il ve ilçe yönetim kurullarının üye sayısını her birinin kongre tarihlerinden en az otuz gün evvel gerektiğinde artırmak veya azaltmak,

Milletvekili aday adaylarıyla büyükşehir ve il belediye başkan aday adayları hakkında Siyasi Partiler Kanunu ve seçim kanunlarınca belirlenen esaslara göre aday olup olamayacakları ve Parti'nin ilke, karar ve genel politikalarına göre durum, tutum ve davranışları sebebiyle aday olup olamayacaklarını tespit amacıyla ön inceleme komisyonu oluşturmak, ön inceleme komisyonlarına bilgi toplamak üzere mülakat, anket, araştırma gibi yöntemler belirlemek,

Ön inceleme sonunda aday adaylığı uygun görülenler arasından adayların sıralaması için ön seçim, teşkilat yoklaması (aday yoklaması) ve merkez yoklaması usullerinden biri veya birkaçı ya da tamamının uygulanabilmesine karar vermek,

Siyasi Partiler Kanunu'nda ve bu Tüzükte gösterilen esaslar dâhilinde Parti gelirlerini artırmak için gerekli tedbirleri almak ve çalışmalarda bulunmak, Parti faaliyetlerinin yürütülmesi için hazırlanan çalışma programlarını onaylamak ve bu programları yürütecek çeşitli ihtisas komisyonlarının oluşturulmasına karar vermek,

Diğer siyasi partilerle, kanunlar çerçevesinde yapılacak görüşmeleri, görüşmelerin içeriğini ve ortaklaşa yapılacak çalışmaları onaylamak veya bu çalışmaların sonlandırılmasına karar vermek,

Parti'nin hazırlanan faaliyet raporuyla kesin hesabını kurultaya sunmak üzere onaylamak,

Milletvekili genel veya ara seçimleri ile mahalli seçimlere katılıp katılmamaya karar vermek,

Milletvekilliği ve belediye başkanlıklarıyla il genel meclisi ve belediye meclisi üyelikleri için aday tespitine ilişkin usul ve esasları belirlemek,

Parti Tüzük ve Programında gerekli değişiklikleri tespit etmek, değişiklik tasarılarının hazırlanmasını sağlamak ve bu tasarılarından uygun görülenlerin kurultayın onayına sunulmasına karar vermek,

Zorunlu sebepler dolayısıyla kurultayın toplanamadığı hâllerde, Parti'nin hukuki varlığına son verilmesi; Tüzük ve Programının değiştirilmesi dışındaki bütün kararları almak,

Gerek gördüğü hallerde yukarıdaki yetkilerini, oluşturacağı komisyonlar aracılığıyla kullanabilir. Bu kararlar üye tam sayısının salt çoğunluğuyla alınır.

Parti'nin ilke ve kararlarına aykırı davranış ve faaliyetleri tespit edilen il ve ilçe yönetimlerinin üçte iki çoğunlukla görevden el çektirilmesine karar verebilir.

Genel İdare Kurulu gerek görmesi halinde bu yetkisini üçte iki oy çoğunluğu ile Başkanlık Divanına devredebilir.

BAŞKANLIK DİVANININ KURULUŞU

Madde 50

Başkanlık Divanı, en üst icra kuruludur. Bu Kurul, Genel Başkan, Genel Sekreter Genel Muhasip ve Genel Başkan Yardımcılarından oluşur. Genel Başkan, Başkanlık Divanının üyelerini Genel İdare Kurulu üyeleri arasından atar. Bir kişi ara vererek dahi olsa en fazla üç olağan Kurultay döneminde Başkanlık Divanı Üyesi olarak görev yapabilir. İlk olağan Kurultaya kadar geçen süre dönem olarak sayılmaz.

Başkanlık Divanı, haftada bir gün olağan gündemle toplanır. Divan toplantıları, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla yapılır, kararlar katılanların salt çoğunluğuyla alınır.

Başkanlık Divanı üyeleri, atandıkları usulle görevden alınabilir,
Başkanlık Divanı üyeleri, Parti üyeleri arasından Genel Başkan'ın onayıyla kendilerine yardımcı seçebilirler. Bu Fıkra gereği seçilen yardımcıların görevi, seçimli Kurultay ardından yeni Başkanlık Divanı oluştuğunda yeniden atanmazlarsa kendiliğinden sona erer.

Genel Başkan, ihtiyaç doğması halinde Başkanlık Divan üye sayısını azaltabilir veya yeni görev alanları ihdas ederek artırabilir.

BAŞKANLIK DİVANININ GÖREV VE YETKİLERİ

Madde 51

Başkanlık Divanı;

Genel Başkana yardımcı olmak üzere Parti'nin en üst icra kurulu olup, aşağıdaki hususları yerine getirir.

Genel İdare Kurulu kararlarının icrasını yerine getirir ve bu kararlar doğrultusunda Parti'nin sevk ve idaresini sağlar,

Genel İdare Kurulu veya kurultaya sunulacak faaliyet raporlarını, kesin hesap, muhasebe kayıtlarını ve diğer teklif, öneri ve çalışmaları hazırlar,

Parti'nin, Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu ve Partili hükümet üyeleri ile Genel Merkez arasındaki uyum ve koordinasyonun temininde görev alır,

Parti'nin, program, amaç ve ilkelerinin duyurulması, yayılması ve benimsetilmesi için gerekli tedbirlerin alınması için çalışır,

Araştırma, geliştirme çalışmaları ile hizmet içi eğitim faaliyetlerini düzenler, teşkilat çalışmalarının yönlendirilmesinde, üyelerin siyasi eğitimlerinin sağlanmasında, talep ve önerilerin değerlendirilerek karara bağlanmasında yardımcı olur,

Parti'nin başka partilerle ilişkilerinin düzenlenmesinde, diğer partilerden gelen iş birliği ve görüşme talepleri ile görüş ve önerilerin değerlendirilmesinde, gerekli kararların alınmasında yardımcı olur,

Parti Tüzük ve Programı doğrultusunda Parti'nin politikalarını ve seçim bildirgelerini hazırlar,

Meslek odaları, sivil toplum kuruluşları ve medya ile ilişkilerde koordinasyonu temin eder,

Uluslararası kişi, kurum ve kuruluşlarla Parti'nin ilişkilerini yürütür,

Kurultayın zamanında ve usulüne uygun yapılmasını, Parti'nin seçimlere hazır hale getirilmesi için gerekli düzenleme ve çalışmaların yapılmasını sağlar,

Genel Başkan'ın gerek görmesi halinde Tüzükte Genel Başkan'a verilen diğer görevlerin yerine getirilmesinde, Genel Başkan'a yardımcı olur.

Teşkilatın diğer kademelerinden gelen teklifleri inceler, karara bağlar ve gerekli hallerde Genel İdare Kurulunu ve ilgili kademeyi bilgilendirir,

Parti'nin çalışma ve faaliyetlerinin planlamasını yapar ve bu planlar için gerekli harcama bütçelerini hazırlar,

Siyasi Partiler Kanunu ile ilgili diğer kanunların ve Parti Tüzüğü'nün verdiği bütün görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır.

Acil ve gecikmesinde sakınca bulunan hallerde, yapılacak ilk Başkanlık Divanı toplantısına sunulmak kaydıyla il ve ilçe başkanları ile il ve ilçe yönetim kurulu üyelerini kısmen veya tamamen görevden el çektirme, geçici başkan ve yönetim kurulunu atamak üzere Genel Başkan ve Teşkilat İşlerinden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısını yetkilendirebilir.

PARTİ GENEL SEKRETERİ

Madde 52

Parti Genel Sekreteri;

Parti'nin, özel veya resmi tüzel kişiliklerle olan ilişkilerde Genel Başkan adına bizzat veya vekille Parti'yi temsil eder,

Başkanlık Divanı kararları ile Genel Başkan'ın verdiği talimatların gereğini yerine getirir,

Yetkili kurulların kararlarını zapta geçirir, karar tutanaklarının tanzimini, imzalatırılmasını ve muhafazasını sağlar,

Genel Merkezin diğer kişi, kurum ve kuruluşlarla yazışmalarını sağlar, kayıt defterlerini ve dosyaları tutar, idari hizmetlerini düzenler, denetler ve çalışmaların gerektirdiği destek hizmetlerini sağlar,

Parti personelinin istihdam, tayin ve terfi hususundaki sicil dosyalarını hazırlar ve kayıt altında tutar, arşiv sisteminin güçlendirilmesini ve korunmasını sağlar,

Parti'nin faaliyet raporunu hazırlar, Başkanlık Divanına sunar.

Başkanlık Divanının kararı doğrultusunda yeteri kadar Parti personeli istihdam eder.

GENEL MUHASİP

Madde 53

Genel Muhasip;

Parti'nin mali işlerini yürütür. Parti'nin yıl sonu bilançosunu ve kesin hesapları düzenler. İllerden ve ilçelerden gelen kesin hesapları, Genel Merkez kesin hesabıyla birleştirir, Başkanlık Divanının ve Genel İdare Kurulunun onayına sunar,

Parti'nin gelirlerinin Kanun, Tüzük ve Yönetmelikler ile kurultay kararlarına uygun şekilde toplanmasını ve harcamaların yapılmasını, üçüncü şahıslarla yapılacak ve malî sorumluluk yükleyen sözleşmelerin Parti menfaatleri ve mevzuata uygun olarak hazırlanmasını ve Başkanlık Divanının onayından sonra icra edilmesini sağlar,

Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne mali denetim için sunulacak kesin hesap raporunu hazırlar,

Parti'nin demirbaşlarının ve mal varlığının korunmasını gözetir.

GENEL BAŞKAN YARDIMCILARI

Madde 54

Genel Başkan, Kurultay sonrası Genel İdare Kurulunun ilk toplantısında Genel Sekreter, Genel Muhasip ve Genel Başkan Yardımcılarından oluşan Başkanlık Divanı üyelerini Genel İdare Kurulu üyeleri arasından atar. Sırasıyla;

1. Teşkilat İşlerinden Sorumlu
2. Seçim İşleri, Hukuk ve İnsan Haklarından Sorumlu
3. Parlamento ve Siyasi İşlerden Sorumlu
4. Uluslararası İlişkiler ve Türk Dünyasından Sorumlu
5. Parti İçi Eğitim, Araştırma ve Geliştirmeden Sorumlu
6. Mahalli İdarelerden Sorumlu
7. Ekonomiden Sorumlu
8. Strateji, İletişim, Propaganda, Tanıtım ve Medyadan Sorumlu
9. Sosyal Politikalar, Bilim, Sanayi ve Teknolojiden Sorumlu
10. Sivil Toplum Kuruluşları ve Halkla İlişkilerden Sorumlu

Genel Başkan Yardımcısı olmak üzere görev dağılımı yapılır. Hizmet ve çalışma şartlarının gereği olarak Başkanlık Divanı'nın üye sayısını azaltmak, yeni görev alanları ihdas ederek artırmak, yukarıda yazılı iş bölümü şeklini kısmen ya da tamamen değiştirmek, ayırmak veya birleştirmek şeklinde yeniden biçimlendirmeye Genel Başkan yetkilidir.

Genel Başkan Yardımcıları, Başkanlık Divanı toplantılarında hazır bulunamadıklarında, hangi divan üyesinin kendisine vekâlet edeceğini yazılı olarak Başkanlık Divanına bildirir.

BEŞİNCİ KISIM PARTİ GRUPLARI

TBMM PARTİ GRUBU

Madde 55

İç Tüzüğe göre oluşan Türkiye Büyük Millet Meclisindeki gruba TBMM Parti Grubu denir. Genel Başkan, aynı zamanda bu grubun başkanıdır. Genel Başkan tarafından meclis grubunun kurulduğu TBMM Başkanlığına yazılı olarak bildirilir.

Genel Başkan TBMM üyesi değilse, TBMM Parti Grubu, üyeleri arasından birini üye tam sayısının salt çoğunluğunun oyu ile Grup başkanı seçer. İlk turda gerekli çoğunluk sağlanamazsa ikinci turda en çok oyu alan seçilir.

Grup genel kurulunda, seçimlere ait oylamalar ile milletvekillerini bağlayıcı nitelikteki konulara ilişkin kararların oylaması, gizli oyla yapılır.

Gizli oylama ile alınan kararlara TBMM Parti Grubu üyeleri uymak zorundadır.

Grup İç Yönetmeliği, Grubun kurulduğunun bildirildiği tarihten itibaren on beş gün içinde, Grubu oluşturan milletvekilleri tarafından hazırlanır.

TBMM Parti Grubunun çalışma usul ve esasları ile Grup üyelerinin uyması gereken kurallar, Grup başkan vekillerinin sayısı ve çalışma süreleri ile görev alanları, disiplin ve yönetim kurulu üyelikleri ve görevleri, TBMM Parti Grubunun salt çoğunluğunun onayıyla çıkarılacak Grup İç Yönetmeliği'ndeki ilgili mevzuatlar çerçevesinde belirlenir. Çıkarılacak yönetmelik TBMM Başkanlığına sunulur.

Grup İç Yönetmeliği'ne; Parti, Tüzük ve Programı'na aykırı hükümler konulamaz.

İL GENEL MECLİSİ VE BELEDİYE MECLİSİ GRUPLARI

Madde 56

Partili en az üç üyenin bulunduğu il genel meclisi ve belediye meclislerinde, Parti Grubu oluşturulur.

Parti teşkilatlarıyla koordinasyonu sağlamak, il genel meclisi ve belediye meclisi çalışmalarında Parti'nin etkinliğini ve hizmet kalitesini artırmak, Parti mensupları arasında uyumlu ve disiplinli bir çalışma ortamını sağlamak için en az bir başkan vekili ve bir sekreter, üyeler arasından seçim yoluyla belirlenir.

Gizli oylama ile alınan kararlara Parti üyeleri uymak zorundadır.

İl başkanları; illerde il yönetim kurulunun onayıyla il genel meclisi ve belediye meclisi üyelerini toplantıya çağırabilir. Aynı şekilde ilçe başkanı; ilçe yönetim kurullarının onayıyla, belediye meclis grubu üyelerini toplantıya çağırabilir. Parti politikalarıyla ilgili bağlayıcı kararlar bu toplantılarda alınır.

İl genel meclisi ve belediye meclisi grupları yılda en az iki kez toplanmak zorundadır.

ALTINCI KISIM YAN KURULUŞLAR

GENÇLİK KOLLARI

Madde 57

Genel Merkez bünyesinde doğrudan Genel Başkan'a bağlı olmak üzere Gençlik Kolları Genel Başkanlığı oluşturulabilir. Her il, ilçe ve beldede gençlik kolları teşkilatı kurulabilir. Gerekli görüldüğünde köy ve mahallelerde de gençlik kolları kurulabilir. Gençlik kolları; il, ilçe ve belde yönetim kurulları içerisinde, gençlikten sorumlu ilgili kademe başkan yardımcılığı olarak kurulabilecekleri ve bu kapsamda gençlik kotası belirlenebileceği gibi müstakil başkanlıklar olarak da kurulabilirler. Kuruluş esasları değiştirilebilir. Gençlik kollarının hangi usulle kurulacağına Genel Başkan ya da Genel Başkan'ın teklifi ile Genel İdare Kurulu tarafından karar verilir. Gençlik kollarında görev alacakların 18-30 yaş aralığında olması gereklidir. Gençlik kollarının kuruluş, teşkilatlanma, işleyiş ve diğer hususlarını belirlemek üzere Genel Başkan tarafından hazırlatılacak yönetmelik Genel İdare Kurulunun salt çoğunluk ile onaylamasının ardından yürürlüğe girer.

YEDİNCİ KISIM YARDIMCI KURULLAR

MERKEZ DANIŞMA KURULUNUN KURULUŞU

Madde 58

Merkez Danışma Kurulu, Genel Başkan'ın kararı ile elli üyeden oluşur.

Merkez Danışma Kurulunun görevi bir sonraki olağan kurultaya kadar devam eder. Genel Başkan, gerekli gördüğü hallerde Kurul üyeliklerinde değişikliğe gidebilir. Kurulun boşalan üyeliklerine atama yapar. Yeni üye, yerine atandığı üyenin görev süresini tamamlar.

Merkez Danışma Kurulu, Genel Başkanın başkanlığında Başkanlık Divanı üyeleri ile birlikte altı ayda bir olağan toplantı yapar.

Toplantılar en az üçte bir çoğunlukla yapılır.

Kararlar katılanların salt çoğunluğu ile alınır, oyların eşitliği halinde Genel Başkan'ın tercihte bulunduğu tarafın görüşü karara bağlanır.

Genel Başkan'ın çağrısı üzerine ve Genel Başkan'ın başkanlığında, Genel İdare Kurulu ile birlikte toplam üye tam sayısının salt çoğunluğuyla da toplantı yapılabilir.

Merkez Danışma Kurulu, Genel Başkan'ın bulunmadığı hallerde, Genel Başkan divan üyelerinden birini görevlendirmemişse Genel Sekreterin başkanlığında toplanır.

Merkez Danışma Kurulunda ve müşterek toplantılarda kararlar açık oyla alınır.

Kararların gizli oyla alınmasına, katılanların salt çoğunluğu ile karar verilebilir.

Üst üste üç toplantıya mazeretsiz olarak katılmayan üye, görevinden istifa etmiş sayılır.

MERKEZ DANIŞMA KURULUNUN GÖREV VE YETKİLERİ

Madde 59

Kanun ve tüzük hükümlerine göre yapılması gereken ve ilgili organlar tarafından hazırlanan, meclis grubu yönetmelikleri dışındaki yönetmelikleri incelemek, görüşmek ve hazırladığı raporu Genel Başkana sunmak,

Parti'nin genel politika ve faaliyetlerini, Parti kurucu değer ve ilkeleri ile temel hedefler ve politikalar açısından izlemek, değerlendirmek ve alınması gereken tedbirler ile ilgili hazırlanan raporu Genel Başkana sunmak,

Genel Başkanın teklif ettiği konuları inceleyerek karara bağlamak.

YÜKSEK İSTİŞARE KURULU

Madde 60

Genel Başkan tarafından siyasi birikim ve tecrübelerine göre önerilen en az elli, en çok yüz elli üyeden oluşur. Genel Başkan, kurulun tabii üyesidir. Parti Genel Başkanlığı görevinde bulunmuş olanlar Parti üyeliği devam ediyorsa bu kurulun tabii üyesidir.

Yüksek İstişare Kurulu, Parti faaliyetlerine katkı sağlamak, Parti mensupları arasında birlik ve beraberliği kuvvetlendirmek, Parti'nin Program, Tüzük ve genel politikalarına katkı sunmak ve Genel İdare Kuruluna önerilerde bulunmakla görevlidir.

Yüksek İstişare Kurulu'nun görevi bir sonraki olağan Kurultay'a kadar devam eder. Kurula, katıldığı toplantılarda Genel Başkan başkanlık eder. Genel Başkan toplantı başkanlığı için görevlendirme yapabilir, gerekli gördüğü hallerde Kurul üyeliklerinde değişikliğe gidebilir. Kurulun boşalan üyeliklerine atama yapar. Yeni üye, yerine atandığı üyenin görev süresini tamamlar.

Yüksek İstişare Kurulunu, Genel Başkan veya üyelerinin dörtte biri toplantıya çağırabilir.

PARTİ MÜFETTİŞLİĞİ

Madde 61

Parti'nin her kademedeki faaliyetlerini denetlemek, gerekli rapor ve çalışmalarını Genel Başkan'a sunmak üzere, Genel Başkan yeteri kadar Parti müfettişi görevlendirir. Parti müfettişlerinin görev süresi, hangi konuda çalışacağı, görevin mahiyeti ve görevin açık veya gizli olarak mı yerine getirileceği Genel Başkan tarafından belirlenir.

Müfettişlerin çalışma usul ve esasları ile görev ve yetkileri yönetmelikte düzenlenir.

PARTİ İÇİ EĞİTİM MERKEZİ

Madde 62

Parti faaliyetleri ve ülke yönetimi için gerekli olan eğitimin verilebileceği bir merkez oluşturulur. Bu amaçla Genel İdare Kurulu tarafından bir yönetmelik çıkarılarak gerekli düzenlemeler yapılır.

BİLİM YÜKSEK KURULU

Madde 63

Parti politikalarını desteklemek amacıyla, dünyada ve Türkiye'de bilimsel ve teknolojik gelişmeleri takip etmek, incelemek, ülkemizde bilimsel ve teknolojik atılım üzerinde çalışmalar yapmak, görüş ve önerilerini Genel Başkan'a sunmak üzere Bilim Yüksek Kurulu oluşturulur.

Kurulun taşra teşkilatı yoktur.

Kurul, Genel Başkan'a bağlı olarak çalışır; üye sayısı, görev, yetki ve sorumluluk alanı ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

Kurulun üyeleri Genel Başkan tarafından atanır, aynı usulle görevden alınır.

Kurul ihtisas daireleri şeklinde çalışabilir.

PARTİ İÇİ DEMOKRASİ ve SİYASİ ETİK YÜKSEK KURULU

Madde 64

Parti Genel Merkezinde, il ve ilçe teşkilatlarında Parti içi demokrasiyi hayata geçirmek, teşkilatlarımızda görev alanların uymaları gereken siyasi etik ilkelerini belirlemek, Parti içi demokrasiye ve siyasi etiğe aykırı davranışlar hakkındaki şikâyet ve başvuruları incelemek ve karara bağlamak üzere Parti İçî Demokrasi ve Siyasi Etik Yüksek Kurulu oluşturulur.

Kurulun taşra teşkilatı yoktur.

Kurul, ülke genelinde siyasi etik kültürünü geliştirmek ve yerleştirmek amacıyla da çalışmalar yapabilir.

Kurul, Genel Başkan'a bağlıdır, Genel Başkan tarafından verilecek diğer görevleri de yerine getirir, aldığı kararları gereği için Genel Başkan'a arz eder.

Kurul, dokuz üyeden oluşur, üyeleri Genel Başkan'ın teklifi ve Genel İdare Kurulunun kararı ile seçilir ve aynı usulle görevden alınabilir.

Kurul üyeleri kendi aralarından birini gizli oyla Başkan seçer.

Kurul kendi üyelerini aynı zamanda parti denetçisi olarak görevlendirebilir. Parti denetçisinin raporu kurulda karara bağlanır ve gereği için Genel Başkan'a arz edilir.

Kurulun görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

İHTİSAS GRUPLARI

Madde 65

Parti Genel Merkezinde, ülkenin sorunları ve Parti Programı çerçevesinde çözüm önerilerini üreterek Parti politikalarını desteklemek üzere yeteri kadar ihtisas grupları kurulabilir.

Genel Merkez ihtisas gruplarını Genel Başkan kurar ve üyelerinin seçimini Genel İdare Kuruluna teklif eder.

İl ve ilçe teşkilatlarında, başkanının teklifi ve yönetim kurulunun onayı ile kurulur. İhtisas grupları raporlarını Genel Başkan'a arz eder.

İl ve ilçe teşkilatlarında kurulacak ihtisas grupları, buldukları yerin ekonomik, siyasi ve sosyal gelişmeleri, sorunları ve potansiyeli ile çözüm önerileri hakkında inceleme, araştırma ve değerlendirmeler yapar, bağlı buldukları il ve ilçe başkanına rapor halinde sunarlar, il ve ilçe başkanları raporun bir örneğini Genel Merkez ihtisas grubuna gönderir.

İhtisas grubu üyeleri; uluslararası politika, ekonomi, hukuk, siyaset, eğitim, kültür, sanat, ileri teknoloji, terör ve sosyal huzur, işsizlik ve istihdam, tarım, turizm, özel teşebbüs, üretim, enerji, denizcilik, yatırım ve finansman, yurt dışında yaşayan Türkler ve akraba toplulukları gibi diğer bütün konularda, kendi alanında bilgi, deneyim ve iyi üne sahip şahıslar arasından seçilir.

İhtisas gruplarının çalışma usul ve esasları yönetmelikle tespit edilir.

YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLER

Madde 66

Parti'nin amaç ve ilkeleri doğrultusunda faaliyette bulunmak üzere, Genel Başkan'ın teklifi ve Genel İdare Kurulunun kararı ile bu Tüzüğün ekinde bulunan listede yazılı yerlerde ve gerekli görölen diğer yerlerde yurt dışı temsilcilikleri kurulabilir. Yurt dışı temsilcilikler, kuruldukları ölkelerin mevzuatı dikkate alınarak oluşturulur ve faaliyetlerini sürdürür.

Yurt dışı temsilciliklerinin kuruluşu, görev ve faaliyetlerinin usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

GÖNÜLLÜ TEŞKİLATLAR

Madde 67

Genel Merkez, il, ilçe ve belde teşkilatlarında diğer kurullar dışında gönüllüler kurulu oluşturulabilir.

Gönüllüler kurulu, Parti üyesi olan veya olmayan, mesai mefhumu olmaksızın süreli, sürekli veya geçici surette ücretsiz olarak çalışacak Parti gönüllülerinden oluşur.

Gönüllüler kuruluna her kademedede teşkilat başkanı tarafından görevlendirilen bir Parti üyesi başkanlık eder.

Genel Merkez gönüllüler kurulu başkanını Genel Başkan görevlendirir.

Gönüllüler Kurulu;

Parti'yi, Parti'nin tüzük, yönetmelik, program ve kararlarında belirtilen konuları kişisel iletişim imkânları ile tanıtır,

Parti'nin hedefleri konusunda kamuoyunu bilgilendirir,

Sosyal sorumluluk projeleri geliştirir, sandık güvenliğine ilişkin çalışmalar

yapar, Özel durumdaki bireylere yönelik çalışmalar yürütür,

Parti üye ve gönüllü sayısı ile Parti'nin oylarında artış sağlamak maksadıyla gayret gösterir,

Seçme ve seçilme hakkını ilk defa kullanacak gençler ile ilgili eğitim ve çalışmalar planlar,

Mahalli siyasete ilişkin her türlü gelişme hususunda bağlı bulunulan teşkilat başkanını bilgilendirir,

Sayılan bütün bu amaçlar doğrultusunda teşkilat başkanlarının onayı ile alt çalışma komisyonları kurabilir. Bu konuda yönetmelikle düzenlemeler yapılabilir.

HİZMET BİRİMLERİ

Madde 68

Parti Genel Merkezinde; ihtiyaç duyulan konularda Genel Başkan'ın teklifi ve Genel İdare Kurulunun onayı ile hizmet birimleri oluşturulabilir. Oluşturulacak olan bürolar ve birimler Genel İdare Kurulunun onayıyla, ilgili Başkanlık Divanı üyesine bağlı olarak çalışır.

Bu büro ve birimler için gerekli kadrolar, Genel Başkan'ın teklifi ve Başkanlık Divanının kararı ile belirlenir.

Benzeri büro ve birimler, duyulan ihtiyaca göre il ve ilçe yönetim kurulu kararıyla alt kademelerde de oluşturulabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SEÇİMLERE KATILMA VE PARTİ ADAYLARININ TESPİTİ

SEÇİMLERE KATILMA

Madde 69

Siyasi Partiler Kanunu, seçim kanunları ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde Genel İdare Kurulunun kararıyla seçime yurt sathında veya kısmen katılım sağlanır. Kısmi katılım kararı Genel İdare Kurulunun üye tam sayısının en az üçte ikisinin kararıyla alınır.

Parti'nin tüm kurulları ve teşkilatı, Genel Başkan'ın sorumluluğunda her an seçime katılmaya hazır halde olmakla yükümlüdür.

Yerel ve genel seçimlerde adaylık tespitinde aynı hükümler uygulanır.

ADAY ADAYLIĞINA MÜRACAAT

Madde 70

Genel İdare Kurulunun belirleyeceği seçim takvimi ve esaslar uyarınca, aday adaylığı başvuruları 71. Maddede belirtilen yerlere gerekli belgelerle birlikte yazılı olarak yapılır. Milletvekili, belediye başkanlığı, belediye meclis üyeliği ve il genel meclis üyeliği aday adayları için 10. maddede düzenlenen üç aylık süre şartı uygulanmaz.

Siyasi Partiler Kanunu ve seçim kanunlarınca belirlenen esaslar çerçevesinde aday olamayacaklar ve Parti'nin genel politikalarına aykırı durum, tutum ve davranışları tespit edilenler ile belirtilen gün ve saatten önce il ve ilçe teşkilatlarındaki görevlerinden istifa etmeyen kişilerin adaylıkları reddedilir.

Ön inceleme sonucunda, ön seçim, teşkilat yoklaması (aday yoklaması) ve merkez yoklamasına katılacak aday adayları, 71.maddede sayılan ön incelemeye yetkili kurulları tarafından belirlenirler.

Ön incelemede mülakat, anket, araştırma gibi tespit yöntemleri ile komisyon oluşturulması gibi konular Genel İdare Kurulu tarafından kararlaştırılır.

Aday adaylarının müracaatları ile ilgili kabul veya ret kararları Genel İdare Kurulu ve il ve ilçelerdeki ön inceleme kurullarının salt çoğunluğunun oyu ile alınır.

Aday adaylığı reddedilenler ön seçime de katılamazlar.

Milletvekili, belediye başkanlığı, belediye meclis üyeliği ve il genel meclis üyeliği aday adaylarından alınacak adaylık başvuru ücreti Genel İdare Kurulu tarafından belirlenir. Kadın aday adayları belirlenen ücretin yarısını öder.

ADAY TESPİTİ

Madde 71

Yapılacak genel, kısmi ve ara seçimlerde, aday belirleme usulü; Siyasi Partiler Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde, ön seçim, teşkilat yoklaması (aday yoklaması) ve merkez yoklaması veya merkez adaylığıdır.

Aday tespitinde hangi seçim çevresinde hangi yöntemin uygulanacağına Genel İdare Kurulu karar verir.

Genel İdare Kurulu tarafından yapılan ön inceleme sonunda aday adaylığı uygun görülenler arasından adayların sıralaması için ön seçim, teşkilat yoklaması (aday yoklaması) ve merkez yoklaması usullerinden biri veya birkaçı ya da tamamı uygulanabilir.

Ön Seçim

Ön seçim, yargı denetim ve gözetiminde, her seçim çevresinde Parti üyelerinin tamamının oy kullanarak Parti adaylarını ve liste sıralamalarının belirlendiği yöntemdir.

Ön seçim ile aday tespiti yapılacak seçim çevresinde seçmen sayısının en az yüzde üç oranında üyesi olması koşulu aranır. Genel İdare Kurulu her seçim çevresi için bu oranı değiştirebilir. Bu hususun ayrıntıları yönetmelikle belirlenir.

Ön seçimde oy kullanabilecek Partili üye listeleri, ön seçimlerden en az otuz gün önce ilgili ilçe seçim kurullarına kayıt defteriyle birlikte verilir.

İlçe seçim kurulu listeyi ön seçimden yirmi beş gün önce Parti teşkilatları ve ilgili seçim kurulu binalarına asarak ilan eder.

Parti üyeleri, Parti seçmen listesine, listenin asıldığı tarihten itibaren on beş gün içinde yazıyla itiraz edebilirler. İtirazlar, ilçe seçim kurulu tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır. İtirazın yerinde görülmesi halinde Parti seçmen listesi düzeltilir.

Ön seçimde ilçe seçim kurulunun gözetiminde gizli oy açık tasnif usulü uygulanır.

Teşkilat Yoklaması

Teşkilat yoklaması, Siyasi Partiler Kanunu'nda yazılı usul ve esaslara göre yargı denetim ve gözetiminde, mahalle, belde ve köy temsilcileri, il ve ilçe yönetim kurulu başkan ve asıl üyeleri, il disiplin kurulu başkan ve asıl üyeleri, il ve ilçe kongre asıl delegeleri ile kurultay asıl delegeleri, Partili belediye başkanları ve belediye ve il genel meclis üyeleri, üyeliği devam eden Parti il ve ilçe kurucu üyeleri, eski ve seçilmiş il ve ilçe başkanları ile milletvekillerinin tamamının oy kullanarak Parti adaylarını ve liste sıralamalarının belirlendiği yöntemdir.

Teşkilat yoklamasında oy kullanacak üye listeleri de teşkilat yoklamasından en az otuz gün önce ilgili ilçe seçim kurullarına yazı ile bildirilir.

İlçe seçim kurulu, listeyi yirmi beş gün önce Parti teşkilatları ve ilgili seçim kurulu binalarına asarak ilan eder.

Teşkilat yoklamasında oy kullanacaklar, asıldığı tarihten itibaren on beş gün içinde yazıyla itiraz edebilirler. İtirazlar ilçe seçim kurulu tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır. İtirazın yerinde görülmesi halinde liste düzeltilir.

Adayların eşit oy almaları hâlinde eşit oy alan adaylar arasında ilçe seçim kurulu tarafından kura çekilir.

Merkez Yoklaması

Merkez Yoklaması aday adaylıkları ön inceleme sonunda kabul edilenlerin seçim çevrelerine göre aday ve liste sıralamalarının, öncesinde gerek görüldüğü takdirde teşkilat yoklaması, üye tabanlı temayül yoklaması veya kamuoyu araştırmaları ve benzeri Genel İdare Kurulunca belirlenecek yöntemlerin birlikte, müstakil ya da kısmen uygulanması sureti ile tespit edilmesi yöntemidir. Genel İdare Kurulu, uygulanacak her bir yöntemin sonuç hesaplamasına yardımcı olarak sonuç ağırlık oranını ayrı ayrı belirler ve uygular. Bu kapsamda bir merkez yoklaması seçim usul ve esaslarını içeren yönetmelik Genel Başkan'ın teklifi ile Genel İdare Kurulunun salt çoğunluğunun onaylaması ile ilan edilir.

Aday Tespiti Hakkında Ortak Hükümler

Genel seçimler için kabul edilen seçim çevresi, yargı denetim ve gözetiminde yapılan seçimler için de esas alınır.

Adayların sıralaması ön seçim ya da teşkilat yoklaması usulüyle de belirlense, Genel Başkan, TBMM üye tam sayısının yüzde beşini aşmamak kaydıyla merkez adayı kontenjanını kullanabilir.

Aday belirlemeden on beş gün önce bu kontenjanlar Yüksek Seçim Kuruluna bildirilir. Bir seçim çevresinde, Genel Başkan tarafından ikiden fazla art arda sıralanacak şekilde ve dörtten fazla aday gösterilemez. Üç ve daha az milletvekili olan seçim çevrelerinde merkez aday kontenjanı kullanılamaz.

Genel Başkan tarafından kontenjan adayı gösterilecekler ön seçim ve teşkilat yoklaması seçimlerine katılamazlar.

Mahalli İdareler Aday Tespiti

Mahalli İdareler Seçimi aday tespitinde de, genel seçim aday tespiti için öngörülen usullerden biri uygulanır. Aday belirleme sistemlerinden hangisinin mahalli idareler seçimi aday tespitinde uygulanacağına Genel İdare Kurulu karar verir.

Adaylık başvuruları, seçim takvimine göre Genel İdare Kurulu tarafından belirlenecek tarihler arasında büyükşehir ve il belediye başkan adaylığı için Parti Genel Başkanlığına, ilçe ve belde belediye başkan adaylığı için ilgili il başkanlığına, belediye ve il genel meclisi adaylığı için ilgili ilçe başkanlığına bizzat yazılı olarak yapılır.

Büyükşehir ve il belediye başkan adaylığı, ilçe ve belde belediye başkan adaylığı ile belediye ve il genel meclisi adaylığı belirleme; yapılacak ön inceleme sonunda aday adaylığı uygun görülenler arasından adayların sıralaması için ön seçim, teşkilat yoklaması (aday yoklaması) merkez yoklaması veya merkez adaylığı yöntemi ile belirlenir.

Büyükşehir ve il belediye başkan adaylarının ön incelemeleri Genel İdare Kurulu tarafından yapılır.

İlçe ve belde belediye başkan aday adaylarıyla ilgili ön inceleme işlemi il başkanlığınca yapılır ve Genel İdare Kurulunun onayı ile kesinleşir.

Belediye ve il genel meclisi aday adaylığı için ön inceleme ilçe yönetim kurulu tarafından yapılır ve il yönetim kurulunun onayı ile kesinleşir.

Onay yetkisini kullanan kurullar alt yönetimlerden gelen teklifleri değiştirerek kabul etme yetkisine sahiptir.

Mahalli İdareler Seçimi adaylarının belirlemelerinde uygulanacak usul genel seçimlerde uygulanan usul ile aynıdır.

Görev yaptıkları yerden aday adayı olan alt yönetim teşkilat başkan ve yönetim kurulu üyelerinin, seçim takviminde belirtilen süre içinde görevlerinden istifa etmeleri zorunludur.

Seçimlerde adaylık tespitinde uygulanacak hükümler tüzük hükümleri saklı kalmak kaydıyla yönetmeliklerle tespit edilir.

Bu maddede belirtilen süreler Genel İdare Kurulu kararıyla Yüksek Seçim Kurulunun seçim takvimine uygun olarak kısaltılabilir.

Cumhurbaşkanı Adayı Tespiti

Parti'nin Cumhurbaşkanı adayı Genel İdare Kurulu üye sayısının onda birinin teklifi ve çoğunluğın kararı ile belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

DİSİPLİN HÜKÜMLERİ

GENEL ESASLAR

Madde 72

Kanunlara, Parti Tüzüğüne ve Yönetmeliklerine, Parti'nin yetkili organlarının karar ve bildirimlerine aykırı davranışta bulunanlar hakkında disiplin soruşturması yapmak ve karar vermek üzere illerde il disiplin kurulları, Genel Merkezde ise Merkez Disiplin Kurulu oluşturulur.

Parti suçlarının yargı organlarının görev alanına girmesi, disiplin kurullarının görev yapmasına engel olmaz.

Disiplin kurulları tarafından verilebilecek cezalar, uyarma, kınama, Parti'den veya gruptan geçici veya kesin olarak çıkarma cezalarıdır.

Üyenin daha önce disiplin cezası almamış olması veya pişmanlık duyması halinde bir alt disiplin cezası verilebilir.

Disipline konu olayın meydana gelmesinden itibaren iki yıl, öğrenildiği tarihten itibaren altı ay içinde sevk kararı alınmamış disiplin suçlarıyla ilgili soruşturma yapılamaz.

Disiplin kararlarının sonuç doğurması için kesinleşmiş olması gereklidir. Parti yetkilileri ve kurulları, kesinleşmiş disiplin kurulu kararlarının uygulanmasını geciktiremezler.

Disiplin kurulları tarafından Parti üyeleri hakkında verilen kararlar gerekçeleriyle birlikte en geç on beş gün içinde yazılır ve ilgiliye derhal tebliğ olunur.

Hakkında geçici çıkarma cezası verilen Parti üyesi, faaliyetine katılamayacağı Parti Kurullarına hiçbir teklif yapamaz. Ancak bu hüküm o üyenin Parti Tüzüğüne, Programına, Parti'nin diğer mevzuatına ve kurullarının bağlayıcı kararlarına uyması zorunluluğunu ortadan kaldırmaz. Geçici çıkarma cezası verilen Parti üyelerine, ceza süresince Parti içinde hiçbir görev verilemez.

Disiplin kurullarının üyeleri kongre veya kurultay tarafından gizli oyla seçilir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu disiplin kurulu üyelerinin seçimi, en az iki yıl için olmak üzere üye tam sayısının salt çoğunluğu ile yapılır. Her disiplin kurulunun görev süresi, yeni disiplin kurulunun seçilmesiyle son bulur.

Disiplin kurulları, üye tam sayısının en az üçte iki çoğunluğuyla toplanır ve hazır bulunanların salt çoğunluğuyla karar verir. Parti'den kesin çıkarma cezaları için üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı gereklidir.

Disiplin kurulu üyeleri; eşleri, birinci ve ikinci derece kan ve sıhri hısımları ile aynı kurulda görev alamazlar ve bunlarla ilgili toplantılarda oy kullanamazlar.

Kurul üyeliklerinde boşalma olması halinde, sıradaki yedek üye, kurul başkanı tarafından göreve davet edilerek kurul üyeliği tamamlanır.

Disiplin kuruluna sevk edilen Partili, yazılı veya sözlü savunma hakkına sahiptir.

Savunma için süre, savunmaya çağrı belgesinin ilgiliye tebliği tarihinden başlamak üzere on beş gündür. Ancak, seçimlerde veya herkesin gözü önünde açıkça veya yayın yoluyla işlenen disiplin suçlarında bu süre yedi gündür.

Savunma süresini geçirenler, haklarındaki iddiaları reddetmiş sayılırlar. Bu durumda, disiplin kurulu soruşturma dosyasındaki mevcut delil durumu ve kanaatine göre karar verir.

Savunmaya çağırma, disiplin kurulu başkanlığınca yazı ile yapılır. Bu yazıda uygulanması istenen disiplin cezası ile bu cezanın istenmesine sebep olan fiil ve eylemler ile bu fiil ve eylemlerin Parti Tüzüğü'nün hangi maddesini ihlal ettiği açıkça gösterilir.

Siyasi Partiler Kanunu'nun 102. Maddesinin 2. bendi uyarınca, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Parti'den kesin olarak çıkarılmasını istediği üye, Genel Sekreterlikçe gecikmeksizin Merkez Disiplin Kuruluna gönderilir. Merkez Disiplin Kurulu, gecikmeksizin toplanarak, konuyu öncelikle görüşür ve yedi gün içinde karara bağlar, ilgili üye, kurulun konuyu ele aldığı ilk toplantıda, yazılı veya sözlü olarak savunma yapabilir.

Disiplin Kurulları tarafından verilen cezaları affetmeye kurultay yetkilidir.

Her kademedeki disiplin kurulu üyeleri, kurultay ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Grubu üyelikleri hariç olmak üzere Parti'de başka bir organ veya kurulda görev alamazlar, Parti'ye bir hizmet bağı ile bağlı olamazlar ve Parti'den herhangi bir surette gelir sağlayamazlar.

Disiplin kurulu başkan ve üyeleri, kendi haklarında yürütülen soruşturmalara katılamazlar.

Disiplin kurulları, re'sen soruşturma başlatamaz ve karar alamaz.

Özürsüz olarak üst üste üç olağan toplantıya gelmeyen her kademe disiplin kurulu üyesi, istifa etmiş sayılır. İstifa eden veya istifa etmiş sayılan üyenin yeri kademe disiplin kurulu başkanının davetiyle sırasıyla yedek üyelerden tamamlanır.

İl disiplin kuruluna sevk yetkisi, il yönetim kuruluna, Merkez Disiplin Kuruluna sevk yetkisi, Genel Başkan'a ve Genel İdare Kuruluna, TBMM Parti Grup Disiplin Kurulu ile Müşterek Disiplin Kuruluna sevk yetkisi, Genel Başkan'a, TBMM Parti Grup Yönetim Kuruluna ve Genel İdare Kuruluna aittir.

Disiplin kuruluna sevk kararlarının, isnat olunan fiil ile uygulanması istenen disiplin cezasını ve nedenlerini açıklar şekilde gerekçeli olması zorunludur.

İL DİSİPLİN KURULU

Madde 73

İl disiplin kurulu, her ilde il kongresi tarafından il yönetim kurulunun seçimine ilişkin usul ve esaslara göre seçilen dokuz asıl ve beş yedek üyeden oluşur.

Seçimden sonra ilk toplantıda üyeler kendi aralarından il disiplin kurulu başkanını seçer.

Merkez Disiplin Kurulunun ilk derecede bakacağı işler olarak belirtilenler ile TBMM Parti Grup Disiplin Kurulu tarafından bakılacak işler dışında kalan ve il çevresinde Parti'ye kayıtlı olan üyeler hakkında birinci derecede disiplin soruşturması yapmaya il disiplin kurulu görevlidir.

İl disiplin kurulu, uyarma, kınama ile Parti üyeliğinden geçici ve kesin çıkarma cezalarını verebilir.

İl disiplin kurulu, üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar verir. Parti üyeliğinden kesin çıkarma cezası, Kurul üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır.

İl disiplin kurulu kararlarına karşı, tebliğden itibaren on beş gün içinde ilgili kişi veya il yönetim kurulu, Merkez Disiplin Kuruluna itiraz edebilir.

Süresi içinde itiraz edilmeyen disiplin kurulu kararı kesinleşir.

MERKEZ DİSİPLİN KURULU

Madde 74

Merkez Disiplin Kurulu Parti'nin en üst disiplin kurulu olup kurultay tarafından seçilen on bir asıl ve yedi yedek üyeden oluşur.

Seçimden sonra ilk toplantıda üyeler kendi aralarından Merkez Disiplin Kurulu başkanını, başkan vekilini ve kurul sekreterini seçerek Merkez Disiplin Kurulu Başkanlık Divanını oluşturur.

Merkez Disiplin Kurulu, uyarma, kınama, Parti'den veya gruptan geçici veya kesin olarak çıkarma cezalarını vermekle yetkilidir.

Merkez Disiplin Kurulu, aşağıda yazılı işleri birinci derece disiplin kurulu, il Disiplin kurulu kararlarına karşı yapılan itirazlar ile Tüzük gereği intikal eden il disiplin kurullarının kararlarını ikinci derece disiplin kurulu olarak inceler ve Parti içi işlemler açısından kesin olarak karara bağlar.

Merkez Disiplin Kurulu, üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar verir. Parti üyeliğinden kesin çıkarma cezası kurul üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır.

Merkez Disiplin Kurulunun Birinci Derecede Bakacağı İşler;

- a- Parti'nin Kurucu Üyeleri,
- b- Parti'nin Genel Başkanı, Genel İdare Kurulunun asıl ve yedek üyeleri
- c- İl Yönetim Kurulları ile il disiplin kurullarının başkan ve asıl üyeleri, büyükşehir, il ve ilçe belediye başkanları,
- d- Merkez Disiplin Kurulu Başkanı ile asıl ve yedek üyeleri,
- e- TBMM'nin Partili eski üyeleri ve eski hükümet üyeleri, hakkında birinci derece disiplin kurulu olarak soruşturma yapar ve Parti içi işlemler açısından kesin olarak karara bağlar.

Merkez Disiplin Kurulunun İkinci Derecede Bakacağı İşler;

Merkez Disiplin Kurulu, il disiplin kurulları tarafından verilen kararlara karşı yapılan itirazlar üzerine disiplin dosyalarını ikinci derece disiplin kurulu olarak inceleyip, lehte veya aleyhte bozulmasına, bozmanın niteliğine göre gerekli olan cezayı tayin etmeye, değiştirilmesine veya kaldırılmasına karar verebilir. İtiraz üzerine verilen kararlar, Parti içi işlemler açısından kesindir.

TBMM PARTİ GRUPO DİSİPLİN

KURULU Madde 75

Parti'nin TBMM grubunca, Grup yönetim kuruluna ilişkin usul ve esaslar ile iç yönetmeliğe göre kendi üyeleri arasından gizli oyla ve salt çoğunlukla seçeceği beş asıl üç yedek üyeden oluşur.

Seçimden sonra ilk toplantıda üyeler kendi aralarından Merkez Disiplin Kurulu başkanını, başkan vekilini ve kurul sekreterini seçerek Merkez Disiplin Kurulu Başkanlık Divanını oluşturur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Grup Disiplin Kurulu, üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar verir.

Grup Disiplin Kurulu, Partili milletvekillerinin Parti'den geçici veya kesin ihracını gerekli kılan eylemlerin dışında kalan, Tüzükte yazılı ve TBMM Parti Grup iç yönetmeliğinde belirtilen disiplin suçlarıyla ilgili işlere bakar ve kesin olarak karara bağlar. Tüzükte yazılı esaslar saklı kalmak kaydıyla milletvekilleri hakkında yapılacak disiplin soruşturmasının şekli ve usulleri ile soruşturmayı gerektiren sair haller, verilecek disiplin cezaları ve kesinleşme halleri, Grup iç yönetmeliğinde gösterilir.

MÜŞTEREK DİSİPLİN KURULU

Madde 76

Müşterek Disiplin Kurulu; Merkez Disiplin Kurulu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Grup Disiplin Kurulunun bir araya gelmesiyle oluşur.

Merkez Disiplin Kurulu Başkanı, Başkan Vekili ve Sekreteri, Müşterek Disiplin Kurulunun da Başkanlık Divanını oluşturur.

Partili milletvekilleri hakkındaki Parti'den geçici veya kesin olarak çıkarma cezasını gerektiren fiil ve eylemlerle ilgili soruşturmaları kesin olarak karara bağlar.

Partili milletvekillerine ilişkin olarak Grup Disiplin Kurulunun veya Merkez Disiplin Kurulunun vermiş olduğu karara ilgilinin itirazı hâlinde, son ve kesin kararı Müşterek Disiplin Kurulu verir.

DİSİPLİN CEZALARI VE CEZALARI GEREKLİ KILAN HALLER

Madde 77

Uyarma Cezası

Uyarma cezası yazılı olarak disiplin kurulu tarafından verilen ceza olup aşağıdaki hallerde bu ceza verilebilir.

- a- Yetkili kurullarca davet edildiği hâlde toplantılara mazeretsiz katılmamak,
- b- Önceden taahhüt ettiği aidatını ödememek veya geç ödemek,
- c- Parti yöneticileri ve üyeleri hakkında sosyal medya ve yazılı sözlü basın araçları ve benzeri ortamlarda doğruluğu teyit edilmemiş beyanda bulunmak,
- d- Parti üyeleri arasında birliği bozucu hal ve hareketlerde bulunmak,
- e- Parti içi yazışmalarda kademe sıralamasına uymamak.

Kınama Cezası

Kınama cezası yazılı olarak disiplin kurulu tarafından verilen ceza olup aşağıdaki hallerde bu ceza verilebilir.

- a- Parti faaliyetlerinden şahsi menfaat elde etmeye çalışmak,
- b- Parti'nin taşınır ve taşınmaz mallarına zarar vermek,
- c- Parti'de tutulması gereken defter ve kayıtları usulüne uygun olarak tutmamak,
- d- Parti'nin Tüzük ve yönetmeliklerde izin vermediği yetkileri kullanmak, yetki gaspında bulunmak,

- e- Parti'nin yetkili kurullarının görevlerini hakkıyla yerine getirmesine engel olmak ve zorluk çıkarmak,
- f- Sosyal medya hesabı üzerinden Parti aleyhine beyan ve paylaşımlarda bulunmak,
- g- Bir yıl içinde iki defa uyarma cezası gerektiren eylemlerinden ötürü uyarma cezası ile cezalandırılmış olmak,
- h- Parti'nin yetkili organlarınca verilen başta sandık kurulu görevlerini mazeretsiz kabul etmemek veya zamanında yerine getirmeyerek ihmal etmek,
- ı- Parti organlarının toplantılarında gizli tutulması gereken bilgi, konu ve kararları açıklamak.

Geçici çıkarma cezası

Geçici çıkarma cezası bir aydan az bir yıldan fazla olmamak şartıyla Parti üyeliğinden doğan hak, görev ve yetkilerinin kullanılmaması sonucunu doğuran ve disiplin kurulu tarafından verilen ceza olup aşağıdaki hallerde bu cezaya hükmedilebilir;

- a- Genel Başkan, Genel İdare Kurulu, Merkez Disiplin ve Merkez Danışma Kurulu üyeleri ile Parti'nin milletvekilleri ve belediye başkanları aleyhinde sosyal medyadan, yazılı veya sözlü basın yolu ile asılsız iddialarda bulunmak ve bunları tekrarlamak.
- b- Kanuni sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla Parti'deki görevi gereği kendisine teslim edilen eşya ve malzemeyi kaybetmek, görevden ayrılma ve ayırma hâlinde teslim etmemek veya teslim etmekten kaçınmak,
- c- Parti üyelerine fiili saldırıda bulunmak, yaralamak veya eşyalarına zarar vermek,
- d- Parti'nin almış olduğu gizlilik kararı bulunan kararları kamuoyuyla paylaşmak,
- e- Seçimlerde Parti aleyhine çalışmalarda bulunmak,
- f- Bir yıl içinde iki defa kınama cezası gerektiren eylemleri nedeniyle yetkili disiplin kurulu tarafından cezalandırılmış olmak,
- g- Kadına şiddet, cinsel taciz ve istismar, terör suçlarından hakkında adli mercilerde dava açılmış olmak,
- h- Parti üyelik başvurularını işlemsiz bırakmak,

Geçici çıkarma ceza süresi kararın kesinleşme tarihinde başlar, süresinin dolması ile yeni bir karar ve işleme gerek olmadan kalkmış sayılır.

Kesin çıkarma

Kesin çıkarma cezası yazılı olarak disiplin kurulu tarafından verilen ceza olup aşağıdaki hallerde bu cezaya başvurulur;

- a- İnsan hakları, demokrasi ve hukuk devleti gibi en temel ilkeleri yok sayıcı davranış ve eylemlerin içerisinde bulunmak,
- b- Siyasi Partiler Kanunu'na göre Parti üyeliğine engel bir fiilden dolayı kesin mahkûmiyetine rağmen Parti'den istifa etmemekte direnmek,
- c- Siyasi Partiler Kanunu tarafından yasaklanmış konuları ihmal etmek suretiyle Parti hakkında kanuni takibata yol açacak davranışlarda bulunmak,
- d- Parti'den şahsi menfaat sağlamak, Parti'nin itibar ve nüfuzunu diğer kurum ve kuruluşlar üzerinde yetkisiz bir şekilde kullanmak ve istismar etmek, Parti'nin gelir sağlayıcı kaynaklarını özel işlerinde kullanmak,
- e- Parti evrak, liste ve kayıtları üzerinde sahtecilik veya hileli işlem yapmak ya da saklanması gerekli belgeleri ortadan kaldırmak,
- f- Seçimlerde usulsüzlük yapmak, seçim işlerinden kaçınmak, seçimler sırasında herhangi bir adayın çalışmasını engelleyici söz ve davranışlarda bulunmak,
- g- Geçici çıkarma cezasıyla cezalandırılmış olmasına karşın, aynı cezayı gerektiren yeni bir fiil işlemiş olmak,
- h- Kadına şiddet, cinsel taciz ve istismar, terör suçlarından affa veya zaman aşımına uğramış olsa dahi mahkumiyet hükmü almış olmak,
- ı- Seçim dönemlerinde başka Parti'den aday olmak veya yetkili kurulların onayını almadan bağımsız aday olmak,
- j- Seçimlerde mazeretsiz oy kullanmamak, sandık kurulu üyeliği ya da müşahitliği gibi verilen görevleri yerine getirmemek.
- k- Siyasi Partiler Kanunu ve Tüzük hükümlerinden belirtilen Parti'nin organ, delege ve adaylarının seçim esas ve usullerini seçim sonuçlarını etkileyecek şekilde kasten ihlal etmek.

Parti'den kesin çıkarma kararı, üyenin kayıtlı bulunduğu ilçe başkanlığı tarafından Parti kayıtlarından isminin silinmesi suretiyle yerine getirilir.

Hakkında Parti'den veya Gruptan geçici veya kesin çıkarma cezası verilen Parti üyesi, bu cezaya karşı disiplin kuruluna sevk eden organ veya merci veya disiplin kurulunun görev ve yetkisizliği veya alınan kararların kanuna, Parti Tüzüğü'ne ve iç yönetmeliklere şekil ve usul bakımından aykırı bulunduğu iddiasıyla Parti itiraz yollarını kullandıktan sonra nihai karar niteliğindeki son karara karşı otuz gün içinde nihai kararı veren merciinin bulunduğu yerdeki asliye hukuk mahkemesine itiraz edebilir. Siyasi Partiler Kanunu'nun 57. maddesine göre verilen bu karar kesindir.

DİSİPLİN KURULUNA TEDBİRLİ OLARAK SEVK

Madde 78

Parti'den geçici veya kesin çıkarmayı gerektiren hâllerde, disiplin soruşturması yaptırmaya yetkili kurul, ilgili üyeyi tedbirli olarak disiplin kuruluna sevk edebilir. Tedbirli olarak sevk talebi, disiplin kurulun tarafından kendiliğinden incelenerek üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile onaylanır ya da reddedilir.

Disiplin soruşturmasını yapmaya yetkili Kurul, onaylamadığı tedbir kararını resen yeniden inceleyemez.

Tedbir talebi onaylanmayan üye hakkındaki disiplin soruşturması devam eder ancak üye Parti'deki hak, görev ve yetkilerini kullanmaya devam eder.

Disiplin kurulu tarafından tedbir talebi onaylanan kişi Parti'deki görevinden derhâl uzaklaştırılır. Ancak seçme ve seçilme hakkı devam eder.

Tedbir talebine karşı Partili üye, üç gün içinde soruşturmayı yürüten disiplin kuruluna yeniden inceleme talebinde bulunabilir.

Parti üyesinin yeniden inceleme talebi, disiplin kurulu tarafından en geç üç gün içinde olumlu ya da olumsuz olarak sonuçlandırılır.

Yeniden inceleme talebi üzerine disiplin kurulunun vereceği karar tedbirin soruşturmanın sonuna kadar uygulanması açısından kesindir.

Disiplin soruşturması sonunda verilecek karar ile geçici veya kesin çıkarma cezası kesinleşir.

Disiplin kurulu tarafından ceza verilmemesi veya uyarma ve kınama cezası vermesi hâlinde tedbir kararı, yeni bir karara gerek kalmadan kalkar ve hakkında tedbir kararı alınan Partilinin bütün hakları geri verilir.

Parti'den kesin çıkarma kararı, üyenin kayıtlı bulunduğu ilçe başkanlığı tarafından Parti kayıtlarından isminin silinmesi suretiyle yerine getirilir.

Karar, gereği için ayrıca derhal Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilir.

İl ve ilçe kongreleri ile kurultay tarihleri ilan edildikten sonra bu kongreler ve kurultay toplanana kadar ihraç istemi ile tedbirli olarak disiplin kurullarına sevk yapılamaz.

ALTINCI BÖLÜM

DEFTERLER ve MALİ HÜKÜMLER

TUTULACAK DEFTER VE KAYITLAR

Madde 79

Her kademedeki Parti teşkilatları üye kayıt defteri, üye başvuru defteri, karar defteri, gelen ve giden evrak kayıt defteri, gelir ve gider defteri ile demirbaş eşya defteri tutmak zorundadırlar.

Üye kayıt defteri, mahalle ve köy esasına göre tutulur.

Gelen ve giden evrak, tarih ve numara sırasıyla gelen ve giden evrak kayıt defterine kaydedilir ve gelen evrakın asılları ile gönderilen evrakın örnekleri bu tarih ve numaralar altında dosyalarda saklanır.

Parti adına elde edilen gelirlerin alındığı ve yapılan giderlerin ne gibi işlere ve yerlere harcandığı, ilgili defterlere sıra ile ve belgeleri de belirtilerek kaydedilir.

Bütün defterlerin sayfaları ve kaç sayfadan ibaret oldukları teşkilatın bulunduğu ilgili ilçe seçim kurulu başkanı tarafından mühürlenir ve tasdik edilir.

Parti'ye giriş işlemlerini gösteren "Üyelik Başvuru Formunun" birer örneği ilçe kademesinde, alfabetik sıra esasına göre tasnif edilmiş olarak ayrı bir dosyada saklanır.

Parti teşkilatları ve kurullarınca tutulmasında fayda görülen diğer defterler, Parti Tüzüğü'nde ve iç yönetmeliklerinde gösterilir.

YEDİNCİ BÖLÜM
MALİ HÜKÜMLER
BİRİNCİ KISIM

GELİRLER VE KAYNAKLAR

Madde 80

Parti teşkilatı, Genel İdare Kurulunun Siyasi Partiler Kanunu'na göre alt ve üst sınırlarını belirleyeceği aşağıda belirtilen gelirleri kabul edebilirler;

- a- Parti üyelerinden alınacak giriş ile üyelik aidatı,
- b- Partili milletvekillerinden alınacak milletvekilliği aidatı,
- c- Milletvekili, belediye başkanlığı, belediye meclis üyeliği ve il genel meclis üyeliği aday adaylarından alınacak adaylık başvuru ücreti,
- d- Parti yayınlarının satış bedelleri,
- e- Üye kimlik kartlarının ve Parti defter, makbuz ve kâğıtlarının verilmesi karşılığında alınacak paralar,
- f- Parti bayrağı, flaması, rozeti ve benzeri rumuzların satışından sağlanacak gelirler,
- g- Parti tarafından tertiplenen etkinliklerden (konser vb.) sağlanacak gelirler,
- h- Parti mal varlığından elde edilecek gelirler,
- ı- Siyasi Partiler Kanunu'nda belirlenen miktarı aşmayacak bağışlar,
- j- Siyasi Partiler Kanunu'nun 110. maddesi uyarınca Parti'ye intikal edecek taşınır ve taşınmaz mallar ile doğmuş ve doğacak her türlü hak ve alacaklar,
- k-Hazine yardımları

Parti mal varlığından elde edilecek gelirler dışındaki gelirlerden hiçbir surette vergi resim ve harç ödenmez.

GİRİŞ VE ÜYELİK AİDATI

Madde 81

Parti'ye kayıt sırasında Partilinin kendisinin belirleyeceği şekilde en az 10.- (on) TL en çok 25.000.- (yirmi beş bin) TL giriş aidatı alınır. Parti üyelerinden yıllık en az 60.- (altmış) TL en çok 600.- (altı yüz) TL üyelik aidatı alınır.

Genel İdare Kurulu her yılın başında yıllık üyelik aidatını kanuni sınırlar içerisinde kalmak kaydıyla değiştirebilir.

Her üye, aylık veya yıllık olarak üyelik aidatı ödemeyi Parti'ye girişinde kabul etmek ve ödemek zorundadır.

Parti üyesi, vermeyi kabul ettiği aylık aidatın miktarını, Parti Tüzüğü'ne uygun olmak şartıyla kayıtlı bulunduğu teşkilat kademesi başkanlığına yazı ile bildirerek artırabilir. Parti'ye mensup milletvekillerinin, ne miktar aidat ödeyeceği ve bu suretle toplanan paraların grup faaliyetlerine ve Parti merkezine hangi miktarlarda ayrılacağı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Grubu kararıyla belirlenir. Ancak, bu miktarın yıllık tutarı milletvekili ödeneğinin net bir aylık tutarını geçemez.

Grubu olmayan milletvekillerinin ödeyeceği aidat, yukarıdaki fıkrada belirtilen miktarın yarısını geçmemek kaydıyla Genel İdare Kurulunca tespit edilir.

Milletvekili aday adaylarından alınacak başvuru parası, milletvekili ödeneğinin net bir aylık tutarını aşmamak kaydıyla Genel İdare Kurulu tarafından belirlenir.

BAĞIŞLAR

Madde 82

Parti, Siyasi Partiler Kanunu'nda belirtilen sınırlamalara uymak koşulu ile bağış alabilir, Siyasi Partiler Kanunu'nun 66. maddesi ve Ek 6. maddesine aykırı hiçbir ayni ve nakdi yardım ve bağışı kabul etmez.

Parti, yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan, Türk uyruğunda olmayan gerçek ve tüzel kişilerden herhangi bir suretle ayni veya nakdi yardım ve bağış kabul etmez.

HAZİNE YARDIMLARI

Madde 83

Hazine yardımları, şartları taşınması halinde devletçe Parti'ye yapılacak yardımlardır. Hazine yardımının en az dörtte birinin, üye sayıları esas alınarak il ve ilçe teşkilatlarına paylaştırılmasını Genel İdare Kurulu planlar, Genel Muhasip gönderir.

GELİRLERİN SAĞLANMASI USULÜ

Madde 84

Parti'nin bütün gelirleri, Parti'nin tüzel kişiliği adına elde edilir.

Genel İdare Kurulu, amaç ve çalışmalar için gerekli olan taşınmazları satın almaya, maliki olduğu taşınır ve taşınmaz mal varlığını satmaya, kiralamaya, her çeşit takyit yaptırmaya mezun ve yetkilidir. Genel İdare Kurulu bu yetkisini Genel Başkan'a devredebilir.

Bu faaliyetlerden elde edilecek gelirler, Parti gelirleridir.

Genel merkezin ve teşkilatların gelirleri, Parti Genel Merkezi tarafından bastırılan makbuzlar karşılığında alınır. Bastırılan ve Parti teşkilatlarına gönderilen gelir makbuzlarının seri ve sıra numaralarına ait kayıtlar Parti Genel Merkezinde Genel Muhasip tarafından tutulur. Parti teşkilatları aldıkları ve kullandıkları makbuzlar dolayısıyla Parti Genel Merkezine karşı mali sorumluluk taşırlar.

Sağlanan gelirin türü ve miktarıyla, gelirin sağlandığı kimsenin adı, soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyenin adı, soyadı, sıfatı ve imzası, üç nüsha olarak tanzim edilen makbuzda yer alır.

Yapılacak anlaşmalar doğrultusunda, finans kurumları, bankalar, GSM şirketleri, aracı kurumlar, EFT, diğer ödeme vasıtaları ve her türlü diğer teknolojik ödeme şekilleri ile bağış ve aidat kabul edilebilir.

Parti'nin resmi internet sayfasına konulacak bir uygulama üzerinden Parti'ye kredi kartı veya belirlenecek banka hesap numaraları üzerinden havale veya EFT yolu ile bağış veya aidat ödemesi yapılabilir.

Kredi kartından yapılacak aidat ödemeleri, ilgili banka tarafından doğrudan Parti hesabına geçirilir.

Kredi kartı veya havale yoluyla yapılacak bağışlar ise, ilgili banka ile yapılacak sözleşmelerle bağış yapanın kimliği ve kişiliğinin Parti'nin genel ilke ve kararlarına aykırı olup olmadığı ile aynı yıl içinde Parti'ye yaptığı bağış miktarının Siyasi Partiler Kanunu'nun ek 6. maddesinde belirtilen miktarı aşp aşmadığının incelenmesi amacıyla Parti hesabına geçirilmeden banka nezdinde tutulur. Parti Genel Muhasibinin kontrolünde kurulacak komisyonun incelemesi bittikten sonra bağışın iadesine ya da Parti hesabına bağış olarak kaydedilmesine karar verilir.

Kredi kartı veya havale yoluyla yapılacak bağışların usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

Makbuzların asıl kısımlarıyla dip koçanlarında aynı sıra numarası bulunur. Makbuz dip koçanlarının saklama süresi, Anayasa Mahkemesinin ilk inceleme kararının ilgili Parti'ye bildirilme tarihinden itibaren beş yıldır.

Parti Tüzüğü'nün bu maddesinin 9. fıkrasına belirtilen inceleme parti üyeleri açısından uygulanmaz.

İKİNCİ KISIM GİDERLER VE MALİ SORUMLULUK

Madde 85

Parti'nin amaçlarına aykırı harcama yapılamaz. Parti'nin bütün giderleri Parti tüzel kişiliği adına yapılır.

Siyasi Partiler Kanunu'nun 70. maddesinde yazılı miktarı aşan bütün harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belge ile belgelenmesi gereklidir.

Harcamalar, gideri yapan kademeye göre yetkili kurulun kararıyla yapılır. Acil hallerin gerekli kıldığı harcamanın Parti muhasebesine kaydedilebilmesi için, yetkili kurul kararı ile olura bağlanması gerekir.

Ancak yetkili kurul tarafından onaylanmış ve teşkilat kademe bütçesinde bulunması şartıyla mevzuatta belirtilen miktarı geçmeyen harcamalar ile genel tarifeye bağlı giderler için ayrıca karar alınmasına gerek yoktur.

Parti teşkilatları, bağlı buldukları üst teşkilata, gelir ve giderleri hakkında altı ayı geçmeyen sürelerde hesap bildirimini yapmak zorundadırlar.

Parti, üyelerine ve diğer gerçek ve tüzel kişilere hiçbir şekilde borç veremez.

Elde edilen gelirlerin, demirbaş eşya ve malzemelerin muhafazası ile yapılacak harcamalar, Genel Merkezde Parti tüzel kişiliği adına Genel Muhasip tarafından, illerde il yönetim kurulu, ilçelerde ilçe yönetim kurulu, beldelerde belde teşkilatları adına yetkili kılınmış veya adına iş yapılan kademece işin niteliğine göre Genel İdare Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kişi yahut kurulca sağlanır ve yapılır.

Bu esaslara aykırı olarak yahut Genel İdare Kurulu tarafından yetki verilmediği veya bu kurul tarafından sonradan alınan bir kararla onaylanmadığı takdirde, Parti teşkilatlarının yaptıkları sözleşme ve giriştikleri yükümlülüklerden dolayı, Parti tüzel kişiliği hiçbir suretle sorumlu tutulamaz; Genel Başkan veya Parti tüzel kişiliği aleyhinde takipte bulunulamaz.

Bu hallerde sorumluluk, sözleşmeyi yapan veya yükümlülük altına giren kişi veya kişilere aittir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

BÜTÇE VE KESİN HESAP

Madde 86

Her il teşkilatı kendisine bağlı ilçe teşkilatlarını da kapsam üzere ayrı ayrı gelir tahminlerini ve gider miktarlarını gösteren bir yıllık bütçe hazırlar ve ilgili takvim yılından önceki Ekim ayı sonuna kadar Genel Merkeze gönderir. İl ve ilçe teşkilat bütçeleri genel merkezin bütçeleri ile birleştirilir.

Bu bütçeler ile aynı süre içinde hazırlanacak Genel Merkez bütçesi en geç ilgili takvim yılından önceki Aralık ayı sonuna kadar Parti Genel İdare Kurulu tarafından incelenir ve karara bağlanır.

Parti'nin hesapları bilanço esasına göre düzenlenir.

Her il teşkilatı kendisine bağlı ilçeleri de kapsam üzere her bütçe yılını izleyen Nisan ayı sonuna kadar, bir evvelki yıla ait uygulama sonuçlarını gösteren kesin hesaplarını hazırlarlar. İl teşkilatlarından gönderilenler ve Parti merkezine ait olan kesin hesaplar, Genel İdare Kurulu tarafından incelenerek karara bağlanır ve birleştirilir.

Parti Genel Merkezi, Genel İdare Kurulu tarafından incelenerek birleştirilen ve karara bağlanan Parti'nin kesin hesabı ile her il için ait kesin hesap evrak örneğinin onaylı birer suretini, haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesine verir ve bir örneğini ise bilgi amacıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderir.

Parti'nin bütçelerinin, bilançolarının, gelir ve gider cetvelleri ile kesin hesaplarının nasıl düzenleneceği iç yönetmeliklerde gösterilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

SON HÜKÜMLER VE GEÇİCİ MADDELER

PARTİ TÜZEL KİŞİLİĞİNE SON VERME

Madde 87

Parti'nin tüzel kişiliğine, kurultay üye tam sayısının salt çoğunluğunun teklifi ve üye tam sayısının üçte iki çoğunluğunun kararı ile son verilebilir. Bu karar gizli oyla alınır.

Tüzel kişiliğin sonlanması kararı Genel Başkan tarafından derhal Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına, Anayasa Mahkemesi Başkanlığına ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilir.

Tüzel kişiliğine son verilen Parti'nin, mallarının tasfiye şekli kurultay kararında belirlenir.

Madde 88

Bu Tüzükte yer alan çeşitli konularda yönetmelik çıkarmaya Genel Başkan veya Genel Başkan'ın teklifi ile Genel İdare Kurulu, genelge ve benzeri talimatlar yayımlamaya Genel Başkan yetkilidir. Genel Başkan bu yetkiyi gerektiğinde Başkanlık Divanı üyelerinden birine devredebilir.

Madde 89

Parti kurucularının yapacakları toplantılara, Parti'nin Türkiye Büyük Millet Meclisinde bulunan üyeleri de katılır.

Parti Kurucular Kurulu, İçişleri Bakanlığına verilen kuruluş dilekçesinde adı geçen kişilerdir.

Kurucular Kurulu üyeleri, göreve başlama tarihini izleyen bir ay içinde mal bildiriminde bulunurlar. Mal bildiriminde bulunma zorunluluğu, kurultay sonucu oluşan Genel İdare Kurulu ile Merkez Disiplin Kurulu üyeleri için de geçerlidir. Bildirimin verileceği merci Genel Başkan için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, diğerleri için Parti Genel Başkanlığıdır.

Mal bildirimleri 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması Kanunu'na tabidir.

Geçici Madde 1

Kurucular Kurulu ilk olağan kurultay yapılincaya kadar Parti Tüzüğü'ne göre Parti kurultayının sahip olduğu bütün hak ve yetkileri kullanır. Bu süreçte Genel Başkan'ın çağrısı ile toplanır.

Geçici Madde 2

Kurucular kurulu Parti'nin tüzel kişilik kazanmasından sonra en geç üç gün içerisinde Genel Başkan, Genel İdare Kurulunun asıl ve yedek üyeleri ile merkez disiplin kurulunun asıl ve yedek üyelerini seçmek üzere toplanır. Seçimler Genel Başkan için birden çok aday, Genel İdare Kurulu ve Merkez Disiplin Kurulu için de birden çok liste yoksa açık oylama usulü ile yapılabilir.

Geçici Madde 3

Genel Başkan, Genel İdare Kurulunu gerekli gördüğü zamanlarda toplantıya çağırır. İlk Genel İdare Kurulu toplantısında, Genel Başkan Başkanlık Divan üyelerini belirler.

Geçici Madde 4

Teşkilattan sorumlu Genel Başkan Yardımcısının teklifi, Genel Başkan'ın onayı ile ya da Genel Başkan tarafından resen, illerde oluşturulacak İl Yönetim Kurullarının belirlenmesi amacıyla Kurucu İl Başkanları görevlendirilir.

Kurucu İl Başkanı, görevlendirildiği ilde bulunan kurucu il yönetim kurulu üyeleri, il disiplin kurulu üyeleri, ilçe başkanları, ilçe yönetim kurulları üyelerinin görevlendirilmesini Teşkilattan Sorumlu Genel Başkan Yardımcısına teklif eder. Teşkilattan Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı kendi görüşü ile Genel Başkan'a sunar. Genel Başkan uygun gördüklerini onaylar.

Geçici Madde 5

Genel İdare Kurulu, Parti alt teşkilatları oluşturuluncaya kadar üyelik başvurularını kabul eder ve karara bağlar. Verilen kararlar, ekleriyle birlikte kurulmuş olan ilgili teşkilatlara gönderilir.

İlçe teşkilatları, bu şekilde yapılmış üye kayıtlarını üye kayıt defterine kaydetmek zorundadır.

Tüzüğün 10. maddesinde yazılı olan üyelik haklarıyla ilgili üç aylık süre, ilk olağan kurultay sonuçlanıncaya kadar uygulanmaz. Yeni kurulan veya ilk kongrelerini birinci olağan kurultaydan sonra yapan teşkilatların ilk kongrelerinde de üç aylık süre şartı aranmaz.

Geçici Madde 6

Parti'nin tüzel kişilik kazanmasıyla birlikte Genel Başkan'ın yetkisi dahilinde bulunan kurulların ataması yapılabilir. Genel Merkez bünyesinde çalıştırılması uygun görülen personel ataması da yapılabilir.

Geçici Madde 7

Kurultayın yapılacağı tarihte il kongrelerinde seçilecek kurultay delege sayısı kurultay günündeki mevcut TBMM üye sayısının iki katına göre belirlenir. İlk kurultay sonuçlanıncaya kadar kurucular kurulu, her kademe kongreleri ve kurultayda yapılacak seçimler için blok liste uygulaması yapılır.

Geçici Madde 8

İmzaların bulunduğu bölüm de dahil tüm sayfalarına sayfa numarası verilmiş 92 esas 8 geçici maddeden ibaret 82 sayfalık Parti Tüzüğü ile 73 sayfadan ibaret Parti Programı tüm kurucular tarafından okunarak imzalanır.

TÜZÜKTE HÜKÜM BULUNMAYAN KONULARDA YAPILACAK UYGULAMA

Madde 90

Tüzükte hüküm bulunmayan hallerde Türk Medeni Kanun'u ve Siyasi Partiler Kanunu'nun konuya ilişkin amir hükümleri ile Dernekler Kanunu'nun Siyasi Partiler Kanunu'na aykırı olmayan amir hükümleri uygulanır.

Yürütme

Madde 91

Tüzük değişikliğini İYİ Parti Genel İdare Kurulu yürütür.

Yürürlük

Madde 92

Bu değişiklik oylanıp kabul edildiği anda yürürlüğe girer.

92 esas, 8 geçici maddeden ibaret İYİ PARTİ Tüzüğü'nü, tüzüğün son sayfasına atmış olduğumuz imzalar ile onayladığımızı beyan ederiz.

YURT DIŞI TEMSİLCİLİK KURULACAK YABANCI

ÜLKELER AFGANİSTAN / Kabil, Mezar-ı Şerif

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ / New York, Washington D.C., Boston, Los Angeles, San Francisco, Miami, Houston, Chicago

ALMANYA / Berlin, Duesseldorf, Essen, Hamburg, Stuttgart, Köln, Frankfurt, Münih, Hannover

ARJANTİN /Buenos Aires

AVUSTURYA/ Viyana, Salzburg

AVUSTURALYA / Melbourne, Sydney

ARNAVUTLUK / Tiran

AZERBAYCAN / Bakü, Nahçıvan

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ / Abu Dabi

BELÇİKA / Brüksel,

BOSNA-HERSEK/ Saraybosna, Mostar

BREZİLYA / Brasilia

BULGARİSTAN / Filibe, Sofya, Kırcaali

CEZAYİR / Cezayir

ÇEKYA / Prag

ÇİN HALK CUMHURİYETİ / Pekin, Şangay

DANİMARKA / Kopenhag

ENDONEZYA / Jakarta

FAS / Rabat

FİNLANDİYA / Helsinki

FRANSA / Paris, Marsilya, Lyon, Strazburg

GÜNEY AFRİKA CUMHURİYETİ / Capetown

GÜNEY KORE / Seul

GÜRCİSTAN / Tiflis, Batum

HİNDİSTAN / Yeni Delhi

HİRVATİSTAN / Zagreb

HOLLANDA / Amsterdam, Lahey, Rotterdam

İRAK / Bağdat, Kerkük

İNGİLTERE / Londra, Manchester, Liverpool

İRAN / Tahran, Tebriz, Isfahan

İRLANDA / Dublin

İSPANYA / Barselona, Madrid

İSRAİL / Tel Aviv
İSVEÇ / Göteborg, Stockholm
İSVİÇRE / Cenevre, Zürih, Bern
İTALYA / Roma, Milano
JAPONYA / Tokyo, Osaka
KANADA / Montreal, Toronto
KARADAĞ / Podgorica
KATAR / Doha
KAZAKİSTAN / Astana, Almatı
K.K.T.C. / Lefkoşe, Girne
KIRGIZİSTAN / Bişkek
KOSOVA / Priştine,
KUVEYT / Kuveyt
LİBYA / Trablusgarp, Bingazi
LÜBNAN / Beyrut
LÜKSEMBURG / Lüksemburg
MACARİSTAN / Budapeşte
MAKEDONYA / Üsküp. Manastır, Ohri
MALEZYA / Kuala Lumpur
MEKSİKA / Meksiko City
MOLDOVA / Kişinev, Komrat
MISIR / Kahire, İskenderiye
NORVEÇ / Oslo
ÖZBEKİSTAN / Taşkent, Semerkant,
Buhara PAKİSTAN / İslamabad, Karaçi
POLONYA / Varşova
PORTEKİZ / Lizbon
RUSYA / Moskova, St. Petersburg, Kazan
ROMANYA / Bükreş, Köstence
SIRBİSTAN / Belgrad, Novi Pazar
SLOVAKYA / Bratislava
SURİYE / Şam
SUUDİ ARABİSTAN / Riyad, Cidde
TACİKİSTAN / Duşanbe

TUNUS / Tunus

TÜRKMENİSTAN / Aşkabat

UKRAYNA / Kiev, Bahçesaray

ÜRDÜN / Amman

YEMEN / Sana

YUNANİSTAN / Atina, Selanik, Gümölcine, İskeçe, Girit, Rodos